

**VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLET
ENCS**

Szám: E/1001-14/2025/RK

JEGYZŐKÖNYV

**a Képviselő-testület az Encs Városháza Kiállítótermében
2025. augusztus 5-én 14.00 órai kezdettel tartott rendkívüli üléséről**

Jelen vannak: Mikola Gergely polgármester, dr. Bratu Tamás alpolgármester, Bratu Ferenc, Kléri Bertalan Pál, Konyor Judit, Pásztor András, Sedenszki Gábor helyi képviselők.

Igazoltan távol maradtak: Karsai Attila, Major Éva helyi képviselők.

Tanácskozási joggal jelen van: Juhász Adriána alpolgármester, dr. Szántó Marianna jegyző.

Mikola Gergely polgármester köszönti a megjelenteket, megállapítja, hogy a 9 képviselőből 7 jelen van, így az ülés határozatképes, azt megnyitja.

A Képviselő-testület a rendkívüli ülés napirendjét egyhangúlag az alábbiak szerint fogadja el:

Zárt ülési napirend tárgya:

1.) *Encsi Csoda Vár Óvoda és Bölcsőde pedagógiai programjának elfogadása*

Előadó: Mikola Gergely polgármester

2.) Egyebek

**AZ ÜLÉSI
NAPIRENDEK TÁRGYALÁSA**

Napirend tárgya:

Előadó

1) *Encsi Csoda Vár Óvoda és Bölcsőde pedagógiai programjának elfogadása*

***Mikola Gergely
polgármester***

Mikola Gergely polgármester elmondja, hogy az óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012.(XII.17.) Korm. rendelet 4.§ értelmében 2025. szeptember 1. napjáig el kell készíteni és jóvá kell hagyni az óvodai pedagógiai program módosítását. A módosított pedagógiai programot az óvoda elkészítette.

Kérdés, észrevétel hiányában kéri a testület döntését.

Encs Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta az előterjesztést és egyhangúlag, 7 igen szavazattal az alábbi döntést hozza:

**Encs Város Önkormányzata Képviselő-testületének
100/2025.(VIII.5.) határozata
az Encsi Csoda-Vár Óvoda és Bölcsőde Pedagógiai Programjának módosításáról**

Encs Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta az előterjesztést és az Encsi Csoda-Vár Óvoda és Bölcsőde módosított Pedagógiai Programját jóváhagyja.

Felelős: polgármester
Határidő: 2025. augusztus 31.

2.) Egyebek

2.1 Beiskolázási támogatás

Mikola Gergely polgármester elmondja, hogy a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 6/2015.(II.25.) önkormányzati rendelet 16/C.§ szerinti beiskolázási támogatás igényvételi lehetőségének meghirdetésére tesz javaslatot. A kérelmek beadására a rendelet szerint szeptember 10-ig van lehetőség, de annak érdekében, hogy a tanévkezdéshez minél közelebbi időpontban kerülhessen sor a támogatás nyújtására, a felhívás a lakosság részére már most közzétételre kerülhetne azzal, hogy a kérelmek első körben augusztus 22-ig nyújthatóak be.

A rendelet értelmében a határidő lejártát követően – a rendelkezésre álló keretösszeg és az igénylések számának ismeretében – dönt majd a képviselő-testület a támogatás összegéről.

Kérdés, észrevétel hiányában kéri a testület döntését.

Encs Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta az előterjesztést és egyhangúlag, 7 igen szavazattal az alábbi döntést hozza:

Encs Város Önkormányzata Képviselő-testületének 101/2025. (VIII.5.) határozata a 2025. évi beiskolázási támogatási lehetőség meghirdetéséről

Encs Város Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 6/2015.(II.24.) önkormányzati rendelet 16/C.§ értelmében a 2025. évi iskolakezdési támogatás igénybevételi lehetőségének meghirdetését rendeli el azzal, hogy első körben 2025. augusztus 22. napjáig kéri az igénylések benyújtását.

Felelős: polgármester
Határidő: 2025. augusztus 22.

2.2 Encs Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata támogatási kérelme

Mikola Gergely polgármester elmondja, hogy Encs Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata azzal a kéréssel fordult Encs Város Önkormányzata felé, hogy a ROMA-NEMZ-TAB-25-0424 pályázat keretében augusztus 11-15 között megvalósuló, 21 roma gyermek táboroztatásához és számukra színes programok biztosításához, a ROMA-NEMZ- KUL-25-0622 pályázat keretében avatandó Roma Holokauszt Emlékmű megvalósításához és ünnepélyes átadásához, valamint a kísérő programok (hagyományos roma ételek főzőversenye, futball torna, roma népzene népszerűsítése) megvalósításához vissza nem térítendő támogatás nyújtson a támogató által meg nem ítélt, mindösszesen 1 millió forint összegben.

Javaslatot tesz arra, hogy Encs Város Önkormányzata a feladtalapú támogatással nem rendelkező nemzetiségi önkormányzatnak nyújtson segítséget, mindösszesen 400 000 Ft vissza nem térítendő támogatás erejéig.

Kéri a képviselőket tegyék meg észrevételeiket, javaslataikat.

Pásztor András képviselő azt szeretné tudni, hogy volt e a roma holokausztnak bizonyítottan encsi

áldozata?

dr. Szántó Marianna jegyző elmondja, hogy sajnos a nácik etnikai tisztogatása során a roma áldozatokról nem vezettek nyilvántartást, a számuk ma is erősen vitatott, a történészek szerint valahol 200 ezer és 2 millió fő közötti nagyságrendről beszélhetünk.

Annyi bizonyos, hogy az abaúji régióból az encsi vasútvonalon vagonírozták be az előbb a kassai gettóba, majd onnan tovább szállított cigány lakosságot.

Mikola Gergely polgármester további kérdés, észrevétel hiányában kéri a testület döntését.

Encs Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta az előterjesztést és 6 igen szavazattal, 1 tartózkodás mellett az alábbi döntést hozza:

Encs Város Önkormányzata Képviselő-testülete

102/2025.(VIII.5.) határozata

Encs Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata 2025. évi programjainak támogatásáról

Encs Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta az előterjesztést és úgy határozott, hogy az Encs Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatot ROMA-NEMZ-TAB-25-0424, illetve ROMA-NEMZ- KUL-25-0622 pályázata, illetve azok kísérő programjai megvalósításához 400 000 Ft összegű vissza nem térítendő támogatást nyújt.

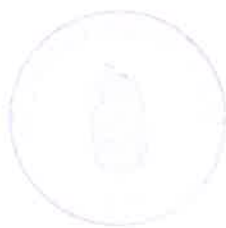
Felelős: polgármester

Határidő: 2025. augusztus 11.

Mikola Gergely polgármester további napirend hiányában az ülést berekeszti.

Mikola Gergely
polgármester

K.m.f.

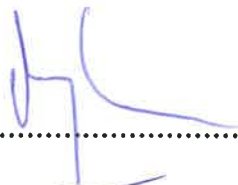

dr. Szántó Marianna
jegyző

JELENLÉTI ÍV

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET

2025. AUGUSZTUS 5-I RENDKÍVÜLI ÜLÉSÉN MEGJELENT
TESTÜLETI TAGOKRÓL

Mikola Gergely

.....

Bratu Ferenc

.....

dr. Bratu Tamás

.....

Karsai Attila

.....

Kléri Bertalan

.....

Konyor Judit

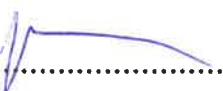

.....

Major Éva

.....

Pásztor András

.....

Sedenszki Gábor

.....

Jelenléti ív

**a Képviselő-testület 2025. augusztus 5-i rendkívüli ülésén
tanácskozási joggal megjelentekről**

Juhász Adriána

HA

dr. Szántó Marianna

MS

Encs Város Önkormányzata
POLGÁRMESTERÉTŐL

3860 ENCS, Petőfi út 75.

Telefon:(46) 385-611,

Fax: (46) 385-943;

E-mail: onkormanyzat@encs.hu

MEGHÍVÓ

Encs Város Önkormányzata Képviselő-testületét a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 44. és 45. §-ában biztosított jogkörömben és az SZMSZ 13.§. (6) bekezdésében foglaltak alapján

2025. augusztus 5-én (kedd) 14.00 órára

Encs Városháza Kiállítótermében

tartandó rendkívüli ülésre összehívom, és arra

meghívom.

Ülési napirend tárgya:

1. Encsi Csoda-Vár Óvoda és Bölcsőde pedagógiai programjának elfogadása
Előadó: Mikola Gergely polgármester
2. Egyebek

Encs, 2025. augusztus 1.

Mikola Gergely

Encs Város Önkormányzata
POLGÁRMESTERÉTŐL

3860 ENCS, Petőfi út 75.

Telefon:(46) 385-611,

Fax: (46) 385-943;

E-mail: onkormanyzat@encs.hu

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2025. augusztus 5-i rendkívüli ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012.(XII.17.) Korm. rendelet 4.§ értelmében 2025. szeptember 1. napjáig el kell készíteni és jóvá kell hagyni az óvodai pedagógiai programok módosítását.

A módosított pedagógiai programot az óvoda elkészítette, mely az előterjesztés mellékletként csatolásra került.

Kérem, hogy az előterjesztésben fentiek alapján döntést hozni szíveskedjenek.

E n c s, 2025. augusztus 5.

Mikola Gergely

HATÁROZATI JAVASLAT

Encs Város Önkormányzata Képviselő-testülete

.../2025.(VIII.5.) határozata

az Encsi Csoda-Vár Óvoda és Bölcsőde Pedagógiai Programjának módosításáról

Encs Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta az előterjesztést és az Encsi Csoda-Vár Óvoda és Bölcsőde módosított Pedagógiai Programját

a) jóváhagyja.

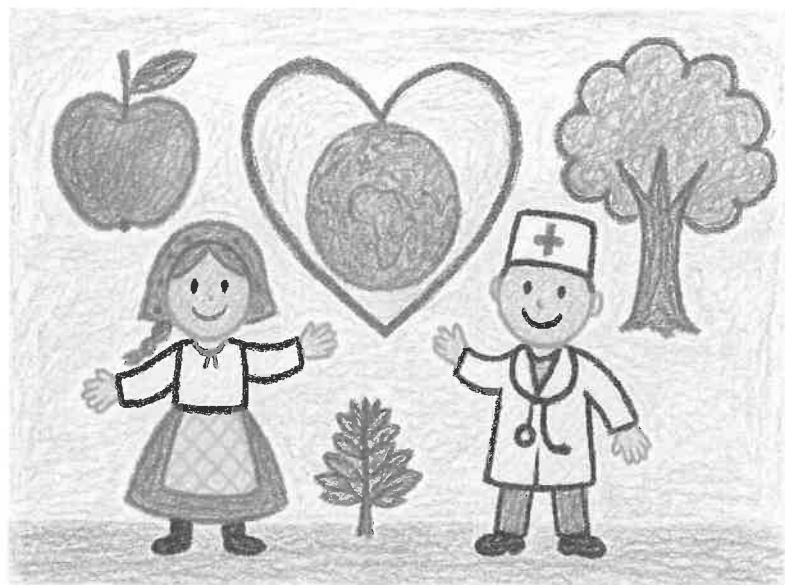
b) nem fogadja el, kéri annak átdolgozását és testület elé terjesztését a jogszabályi határidő figyelembevételével.

Felelős: polgármester

Határidő: 2025. augusztus 31.

A határozati javaslat a jogszabályi előírásoknak megfelel.

dr. Szántó Marianna
jegyző

2025.

Egészséges életmódra nevelés a
környezetvédelmével és a
néphagyományőrzésével
PEDAGÓGIAI PROGRAM

Készítette: Encsi Csoda - Vár Óvoda

Nevelőtestülete

Intézmény neve: Encsi Csoda - Vár

Óvoda és Bölcsőde

OM:202422

Tartalom

Törvényi előírások figyelembe vétele:	6
1. Az óvoda adatai:	8
2. Óvodánkról dióhéjban	9
3. Gyermekkép - Óvodakép	10
3.1 Gyermekkép	10
3.2 Óvodakép	10
3.3 Jövőkép	11
3.4 Vezetői szándéknyilatkozat	12
4. Óvodai nevelésünk általános feladatai	13
4.1 Egészséges életmód alakítása	13
4.2 Érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	15
4.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	18
5. Pedagógiai programunk nívumai	20
5.1 Egészséges életmódra nevelés és testi nevelés	20
5.2. Környezetvédelem	22
5.3. Néphagyományőrzés	24
6. Az óvodai élet megszervezésének elvei	25
6.1. Személyi feltételek	25
6.2. Tárgyi feltételek	26
6.3. Az óvodai élet megszervezése	26
6.3.1. Napirend	26
6.3.2. Hetirend	27
6.3.3. Nevelőmunka dokumentációi	27
6.4. Az óvoda kapcsolatai	28
6.4.1. Az óvoda vezetésének és közösségének belső kapcsolatai	28
6. 4.2. Óvoda és család kapcsolata	28
6.5. Az óvoda vezetésének és közösségének külső kapcsolatai	29
6.5.1. Nemzetközi kapcsolatok, kialakítása, ápolása	29
6.5.2. Óvodánk és Bölcsőde kapcsolata	29
6.5.3. Óvoda és iskola kapcsolata	30
6.5.4. Óvoda és Közművelődési Intézmény kapcsolatai	31
6.5.5. Kapcsolat az Encsi Többcélú Kistérségi Társulással	31
6.5.6. Járási és Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat	31
6.5.7. Orvos-védőnő	31
6.5.8. Családsegítő és Gyermekjóléti Központ	32
6.5.9. Gyermekvédelmi és nevelőszülői hálózat	32

6.5.10. Roma Nemzetiségi Önkormányzat	32
7. Az óvodai élet tevékenység formái és az óvodapedagógus feladatai	33
7.1. Játék	35
7.2. Verselés, mesélés	37
7.3. Ének, zene, népi játék, tánc.....	40
7.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka.....	42
7.5. Mindennapos mozgás.....	44
7.6. A külső világ tevékeny megismerése.....	46
7.7. Munka jellegű tevékenységek.....	48
7.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás.....	50
8. Az óvodába és az iskolába lépés feltételei	51
Az iskolába lépés feltételei	51
9. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek óvodai nevelése.....	53
9.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése.....	57
9.3. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek ellátása	58
9.4. Kiemelten tehetséges gyermekek gondozása.....	58
10. Gyermekvédelem az óvodában:	60
11. A pedagógiai program beválás vizsgálatának mérése, értékelése:	61
12. Legitimációs záradék	62
13. Mellékletek jegyzéke	63
5. sz. melléklet A programhoz ajánlott ünnepek, világnapok	63
A programhoz ajánlott ünnepek, világnapok	65
Felhasznált irodalom.....	66

Gyermekek jogai gyermekszemmel

Az Óvodában NEKEM jogom van:

Az önfeledt játékra.

***Ahhoz, hogy tiszteljenek és elfogadjanak
olyannak, amilyen vagyok.***

***Hogy az óvodában nyugodt, derűs légkörben jól érezzem
magam, szeressenek, ne bántsanak se szóval, se tettekkel,
ezért mindig biztonságban érezzem magam.***

***Hogy dicsérjenek, ösztönözzenek, elismerjék jó
cselekedeteimet és megvigasztaljanak, ha szomorú vagyok.***

***Hogy mindig meghallgassanak és kérdéseimre,
kíváncsiságomra mindig választ kapjak.***

***Hogy okosodjak, fejlődjek, nevelődjek és megismerjem,
birtokba vegyem a világot.***

A mozgásra, levegőzésre.

***Hogy megfelelő idő álljon rendelkezésemre az étkezésre,
pihenésre, tisztálkodásra.***

***Hogy mindennap gazdag, szép élményekkel távozzak az
óvodából.***

A program logója:

Mottója:

*„Engem ne emeljen a magasba senki,
Ha nem tud addig tartani,
Míg tényleg megnövök.
Guggoljon ide mellém,
Ki nem csak hallani,
De érteni akar,
Hogy közel legyen a szívdobogásunk.”*

/Birtalan Ferenc/

Törvényi előírások figyelembe vétele:

Programunk a 363/2012. (XII.17.) számú Kormány rendelet és 77/2025. (IV.15.) Kormányrendelet értelmében, az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készült, magában foglalva a hazai és a helyi (városi) óvodai gyakorlatok eddigi tapasztalatait, eredményeit, szem előtt tartva a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről valamint, annak módosításait és a városi közoktatási koncepció irányelveit.

Ezen kívül a program az alábbi törvényeket, rendeleteket figyelembe vételével készült:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 2012. évi CXXIV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló törvény módosításáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési- oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet. a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 1997. évi XXXI. törvény a Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- 15/2013. (II. 26.) EMMI-rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 419/2024. (XII.23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésének feltételeiről
- A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve
- A fenntartó helyi rendeletei, határozatai
- Nevelőtestületi határozatok
- Az óvoda szabályozó dokumentumai:
- Alapító okirat
- Az Encsi Csoda-Vár Óvoda és Bölcsőde Pedagógiai Programja
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házi rend

Útmutatók:

- Oktatási Hivatal -Országos Tanfelügyelet kézikönyve az óvodák számára
- Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez (kiegészítőkkal)
- Önértékelési kézikönyv óvodák számára

valamint a Programunk a felsorolt törvények és rendeletek alapján, a gyermekek alapvető tevékenységeire, a játékra, a helyi sajátosságokra, hagyományokra, a kompetencia alapú nevelésre épül. Fő hangsúlyt kap benne a testi, lelki gondozás, az érzelmi biztonság és a szociális önellátó szokásrendszer, a környezettudatos magatartásformálás megalapozása.

Hatálya:**Területi hatálya:**

Az Óvoda területére az óvoda által szerveezett – a pedagógiai program megvalósításához kapcsolódó – óvodán kívüli programok helyszínére vonatkozólag.

Személyi hatálya:

Az óvodával jogviszonyban álló minden óvodapedagógusra és a pedagógiai munkát közvetlen segítőkre, továbbá azon személyekre, akik az intézménnyel jogviszonyban nem állnak, de részt vesznek feladatainak megvalósításában.

Időbeli hatálya:

A kihirdetéstől 2025. szeptember 1. - visszavonásig. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a 2019-es Pedagógiai Program.

1. Az óvoda adatai:

Az óvoda hivatalos elnevezése:

Encsi Csoda - Vár Óvoda és Bölcsőde

OM: 202422

Az óvoda pontos címe, telefonszáma:

3860 Encs, Gagarin út 1. Tel/fax: 46/385-758 46/385-581

e-mail: ovienecs@gmail.com

Az óvoda fenntartója, címe telefonszáma:

Encs Város Önkormányzata

3860 Encs, Petőfi út 75. Tel. 46/385-511

Az óvodához tartozó tagintézmények neve, címe, telefonszáma:

- **Encsi Csoda - Vár Óvoda 1. számú tagóvodája**
3868 Encs (Abaújdevecser) Fő út 7. 46/385-135
- **Encsi Csoda - Vár Óvoda 2. számú tagóvodája**
3867 Encs (Fügöd) Fő út 89. 46/ 306-506

Óvodai csoportok száma: **12 csoport**

Az óvoda vezetője a program benyújtója:

Újfalusi Tamás Imréné

2. Óvodánkról dióhéjban

“Az én házam az én váram”

Óvodánk Encs Város közigazgatási területén, valamint a hozzákapcsolt két településrészen Encs város önkormányzat fenntartásában működik 12 gyermekcsoporttal.

Az óvodai mozgalom Encsen 1938-ban indult, mint magánóvoda, és egy tanítónő karolta fel a kisdedeket. 1949-ben már állami keretek és finanszírozás mellett valósult meg az óvodai nevelés. Mára a 12 csoport 3 óvodában kapott helyet. Encs város szerkezetének megfelelően a településrészekben, Abaújdevecserben 1 csoportos, Függődön 3 csoportos óvoda üzemel, melyek az 1980-as évek közepétől folyamatosan indultak. A Függödi Óvoda 2011. januárjában új építésű épületben kezdhetette meg munkáját. Abaújdevecserben 1986-tól 2 csoportot indítottak, ami 1999-től 1 csoportos óvodaként funkcionál. Encsen két óvodánk volt, egy 6 csoportos - mely az „anyaóvoda” - hiszen legrégebben ez üzemel a Gagarin utcán, és az intézmény vezetése, irányítása is innen történik. A Kossuth úton 2 csoportos óvoda és 1 csoporttal bölcsőde működött 2005-ig. Jelenleg egy 8 csoportos óvoda üzemel, a bölcsődei korosztály gondozását külön szervezeti egységben valósítjuk meg az épületen belül, két bölcsődei csoport működtetésével, valamint intézményünk tagintézményeként a Május 1. út 1. szám alatt található a három mini bölcsőde.

Programunk, mely „az óvodai nevelés országos alapprogramja” alapján készült, apró építőkövekből épült, mely nem csak pedagógiai programunk szerkezetét ábrázolja, hanem az óvoda egész struktúráját jellemzi, s az intézmény névválasztásának is alapjául szolgált.

Pedagógiai programunk biztosítja a gyermekek egészséges életmódra nevelését, egészséges életvitelének kialakítását, kiemelten a hátrányos helyzetű, nemzetiségi, és a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését. Az érzelmi, erkölcsi, értékorientált nevelést, a szocializáció biztosítását, valamint az anyanyelvi nevelést, értelmi fejlesztést a tevékenységben megvalósuló tanulással kívánjuk elősegíteni. Nevelési rész célkitűzéseink lehetővé teszik, hogy a gyermekek megismerkedjenek az egészséges életmód szokásaival, életvitel kialakításával, a néphagyomány őrzésével, és a környezet fokozott védelmével. Ezáltal az óvodai életet kívánjuk színesebbé tenni, gyermekeink iskolai alkalmasságát megalapozni, segítséget nyújtani az óvoda és iskola közötti átmenet zökkenőmentessé tételében.

Zöld Óvoda címmel rendelkezik az 1.-2. számú Tagóvodánk.

Székhely intézményünk 2017-ben az Oktatási Hivatal Bázis Intézménye megtisztelő címet is elnyerte, a tudás megosztás és hálózati tanulás segítése kiemelt céljaink közé tartozik.

Akkreditált kiváló tehetségponttá váltunk 2024-től.

Programunk rögzített "Jó gyakorlat", melyet szívesen ajánlunk minden érdeklődőnek.

3. Gyermekkép - Óvodakép

3.1 Gyermekkép

A (2,5) 3-6 (7) éves életszakasz kiemelkedő jelentőségű a személyiség fejlődés folyamatában. Ennek az életkornak a fejlesztését a kisgyermekkor nyitottsága, érdeklődése, kíváncsisága segíti elő.

Gyermekeinket - mint fejlődő személyiséget - különleges védelem illeti meg. Óvodánkban a gyermek érdeke mindenekfelett álló. Az érzelmi biztonság otthonosság, derűs, szeretetteljes légkör elengedhetetlen.

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, ennek megfelelően a gyermeki személyiség - egyedi, mással nem helyettesíthető - kibontakoztatására törekszünk, melynek kapcsán figyelembe vesszük a gyermekek sajátos életkoronkénti és egyénenkénti változó testi és lelki szükségleteit. Pedagógiai munkánk során arra törekszünk, hogy gyermekközpontú, befogadó óvodaként működjünk, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést.

Nevelőtestületünk hitvallása, hogy feladatunk a teljes és igaz gyermekkor biztosítása, a különbözőség elfogadása és elfogadtatása, nem adunk helyet az előítéletek kibontakozásának sem társadalmi, sem nemi, sem egyéb értelemben. Sok időt fordítunk adottságaik, képességeik, kompetenciáik nyugodt fejlődésére, a közös élményekre épülő közös tevékenységek segítségével, hogy önálló, magabiztos, kiegyensúlyozott óvodásként lépjenek be az iskolába.

3.2. Óvodakép

Nevelőtestületünk meggyőződése, hogy az esélyteremtés legalapvetőbb színtere az óvoda, amely biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Nevelési célkitűzéseinket, mint a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmak közvetítése, a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése, a mással nem helyettesíthető szabad játék biztosításával annak segítségével kívánjuk elérni.

A szomatikus és pszichikus fejlődés, fejlesztés során célunk, hogy olyan gyermekek hagyják el az óvodát, akik esélyt kaptak arra, hogy a különböző háttérből érkezve egyéni fejlettségüket, fejlődésüket figyelembe véve ismereteikben, képességeikben, készségeikben, szocializációs szintjükben alkalmasak legyenek az iskolai környezethez való alkalmazkodásra.

Ennek érdekében az általános iskolákkal is szoros együttműködést építünk ki az óvodából – iskolába való átmenet nehézségeinek leküzdése érdekében.

A gyermeki nyitottságra építve olyan környezet kialakításán fáradozunk, amely biztosítja a tehetséges, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, nemzetiségi, a hazájukat elhagyni kényszerülő, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekeknek is a harmonikus személyiségfejlődést támogatja eredményeiket, értékelni tudja sikeres próbálkozásait, elfogadja őket.

Óvodai nevelésünk elősegíti a gyermekek egyéni képességeinek kibontakoztatását, az individuális nevelés alapelveit figyelembe véve. Intézményünk az integrált neveléssel, valamint multikulturális alapon az integráció biztosításával a nemzetiségi nevelés beépítésével biztosítja, hogy a gyermekek megőrizték, ápolják, erősítsék, átöröktessék önazonosságukat.

Nevelőtestületünk az óvodai nevelés mindennapjaiban arra törekszik, hogy az óvodai tevékenységrendszeren keresztül a tárgyi környezet biztosításával segítse a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását. Intézményünk törekszik az inkluzív, integrált, integrációs és intervenciós nevelés-oktatás tárgyi és személyi feltételeinek megteremtésére és működtetésére a gyermekek fejlesztése érdekében.

Intézményünk nevelőtestülete elkötelezett céljaink megvalósításában. Folyamatosan tovább képezzük magunkat, hogy megfeleljünk a program által kiemelt feladatok végrehajtásának.

A munkatársak mindannyian fontosnak tartják, hogy a gyermeki személyiség formálása egy igaz, bensőséges kapcsolatra épüljön a gyermek és a világ között, melyet a természeti és társadalmi környezet védelmére neveléssel, a néphagyományok megőrzésével, és az egészséges életmódra szoktatással érünk el.

Nevelés felfogásunkat befolyásolja a néphagyományok ápolása, a természet szeretete és az egészség megóvása, valamint az a hitünk, hogy az óvodás korú gyermek személyiségjegyeinek fejlesztését az érzelmein át történő nevelés segíti a leghatékonyabban. Nyitottak vagyunk az újszerű pedagógiai eljárásokra, mely a hatékonyabb nevelést segítik, így programunkba beépítettük a „kompetencia alapú óvodai program csomag elemeit, a Freinet szellemiséghez tartozó projekt módszert, egyéb Freinet elemekkel együtt, a NyugiOvi konfliktuskezelő programot, a „Kedves-ház” pedagógiára épülő nemzetiségi nevelést és a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését segítő módszert és integrációs óvodai programot.

Nevelőtestületünk azon fáradozik, hogy a gyermekek számára legkedvezőbb pedagógiai megoldásokat válasszon fejlődésük, fejlesztésük érdekében.

3.3. Jövőkép

Óvodánk olyan intézményként kíván működni, ahol 3-4 évre minden gyermek esélyt kap személyiségének kibontakoztatására.

A 3-6-7 éves korosztály szenzitív időszakait kihasználva fejlesztjük képességeiket, készségeiket, hogy megalapozzuk sikeres iskolai teljesítményüket.

Ezért nevelőtestületünk magas szintű együttműködésre törekszik partnereivel, problémamegoldó készséggel folyamatosan figyel jogos igényeikre, annak érdekében, hogy – közös erőfeszítéssel – megvalósuljanak pedagógia programunk koncepciói.

3.4. Vezetői szándéknyilatkozat

Vezetői koncepcióm alapját a gyermeki szükségletek kielégítése és a gyermeki jogok tiszteletben tartása határozza meg. A ránk bízott gyermekek olyan óvodában, bölcsődében nevelkedjenek, tevékenykedjenek, ahol minden az ő érdeküket, épülésüket, fejlődésüket szolgálja!

Vezetőként célom, hogy a már kialakult, meglévő szokásainkat, hagyományainkat megőrizzük, szem előtt tartva a gyermekek mindennapi életéhez szükséges szakmai kompetenciákat, a tárgyi és személyi feltételek megteremtését, így biztosítva az intézmény működését.

Meggyőződésemm, hogy óvodánk képes jövőképünk elérésére. Ennek érdekében vállalkozunk saját munkánk folyamatos elemzésére, mely önellenőrzésen, önértékelésen és vezetői fejlesztő értékelésen alapul.

Képesek vagyunk az elemzésre épülően feltárni fejlesztendő területeinket, s azt probléma érzékenyen képesek vagyunk folyamatosan fejleszteni. (PDCA-SDCA ciklus alapján)

Partnereinkkel szakmai párbeszédet folytatunk annak érdekében, hogy intézményünk elismertsége, tevékenységünk presztízse növekedjen. Jelentős szerepe van a kapcsolattartás tudatos tervezésének, építésének, hiszen nagy jelentőséggel bír a partnerinkben is az intézményről kialakuló kép. A megfelelő kapcsolattartás nemcsak formálja az intézményről kialakult képet, de szolgálja a nélkülözhetetlen együttműködés hatékonyságát is.

Nem kiváló egyedi teljesítményekre törekszünk, hanem célvezérelt, konstruktív együttműködésre, amellyel elérhetőek a pedagógiai programunkban és egyéb dokumentumainkban megfogalmazott célok.

4. Óvodai nevelésünk általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi, lelki és értelmi szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

4.1. Egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Cél:

- Az egészséges életmódra nevelés célja a gyermekek egészséges életvitelének alakítása, testi fejlődésük elősegítése.

Feladatai:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a probléma megoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával, a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Óvodapedagógus feladatai:

- Biztosítja a gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet.
- Biztosítja a feltételeket a gyermekek gondozásához, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítéséhez.
- Elősegíti a harmonikus, összerendezett mozgásfejlődését.

- Megalapozza a gyermekek egészségének védelmét, edzettségét az egészséges életmód szokásait és az életvezetési készségek fejlődését.
- Az egyéni adottságok figyelembevételével fejleszti a testi képességeiket.
- Szükség esetén kezdeményezi a prevenció és korrekció testi nevelési feladatok ellátását.
- Példaadással segíti elő a helyes viselkedést a természetben, a környezetben, kialakítja igényüket a környezet tisztán tartásához.
- Óvodai környezetet úgy alakítja ki, hogy biztosítja a feltételeket a gyermekek harmonikus testi, érzelmi, értelmi fejlődéséhez.
- A csoportszoba barátságossá, otthonossá, esztétikussá tételével a gyermekek jó közérzetét biztosítja, formálja ízlésüket.
- Környezettudatos, környezetre figyelő magatartásra neveli óvodásait, kialakítja igényüket a környezet tisztaságára, a tisztaság megóvására, védelmére.
- A napirend tartalmas megszervezésével biztosítja az egészséges életmód szokásainak kialakulásához szükséges időt, helyet.
- A csoportszobák több funkciót töltenek be, ezért alkalmassá teszi a szabad játékra, a tevékenységek végzésére, az étkezésre, az alvásra-pihenésre.
- Különös gondot fordít a gondozás területén arra, hogy az életkornak, egyéni fejlettségnek megfelelően legyenek képesek önállóan kielégíteni szükségleteiket.
- Fokozott figyelmet fordít a hátrányos helyzetű gyermekek szokásainak kialakítására. A testápolással kialakítja a gyermekek tisztaságigényét, mely a betegség megelőzését szolgálja.
- Biztosítja a feltételeket a bőr ápolásához, fogmosáshoz, hajápoláshoz, az orr tisztántartásához, a WC higiénikus használatához, hogy a gyermekek fokozatosan önállósulva végezhesék ezeket a teendőket.
- A testápolás intim jellegét tiszteletben tartva nyújt segítséget, figyelembe véve a gyermekek eltérő kívánságait, szokásait (családi gondozás szokásai).
- Figyelembe veszi, és tiszteletben tartja a gyermekek egyéni étkezési szokásait (étvágytalanság, válogatás).
- Ösztönzi, de nem kényszeríti a gyermekeket az étel elfogadására.
- Folyamatosan biztosítja a folyadékpótlást.
- Az egyéni fejlettség figyelembe vételével és elegendő idő biztosításával segíti elő az öltözködési szokások kialakulását.
- A gyermekek alvás szükségletéhez, pihenéshez megteremti az aktív és passzív feltételeket, megszünteti a zavaró külső és belső ingereket, biztosítja az alvás előtti és alatti szellőztetést.
- Lehetőséget biztosít, és szükség szerint ösztönzi a gyermekeket a szabad mozgásra, ezáltal harmonikusan fejlődnek testi képességeik és kielégül mozgásigényük.
- Mozgásfejlesztő eszközöket biztosít a különböző típusú mozgásokhoz.
- Biztosítja, hogy minden évszakban minél több időt töltsenek a szabadban játékkal, sétával, kirándulásokkal. Az időjárás negatív hatásainak kiküszöbölése érdekében gondosan választja meg a levegőn való tartózkodás időpontját és időtartamát.

Dajka feladatai:

- A gyermekek egészséges fejlődése, a higiénés szükségletek kielégítése során a fejlettségükhöz igazodó segítségnyújtással támogatja, segíti az önállósodás folyamatát.
- A gondozási tevékenységekben segítségnyújtását az óvodapedagógus iránymutatása alapján, az egyéni fejlődési ütemek figyelembe vételével végzi.
- A különös gondoskodást, gondozást igénylő gyermekek, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében kiemelt figyelmet szentel az egyéni higiénés szükségleteinek kielégítésére, azok aktív segítésére, az alapvető önállóság kialakításán fáradozik.

Fejlődés várható eredménye:

- Képesek lesznek szükségleteiket testápolás, étkezés, öltözködés területén önállóan kielégíteni.
- Igényesek környezetük tisztán tartására, megóvására.
- Szívesen mozognak, mozgásuk harmonikus összerendezett.
- Képesek alkalmazkodni az időjárás változásaihoz, a különböző külső hőmérsékletre mind öltözködésben, mind edzettségben.
- Képesek lesznek életkoruknak megfelelően érzelmeik kezelésére, döntéshozatalra, felelősségvállalásra, együttműködésre, empátiára és veszélyhelyzet felismerésére.

4.2 Érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

*"A gyermekkor évei azok az esztendőik,
amikor a szív a legérzékenyebb, a leghajlékonyabb.
Amit oda elültettek, azt aligha lehet valaha is onnan kipusztítani."
/J.F. Oberlin/*

Az óvoda családi, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

Cél:

- Gyermekeink jellemző sajátossága, a magatartás érzelmi vezéreltsége. Az érzelmek szerepét felismerve célunk, hogy gyermekeinket az óvodánkban érzelmi biztonság, otthonos, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül.
- Fontos, hogy a gyermekek jól érezzék magukat, hogy az első naptól kezdve kedvező érzelmi hatások érik őket.
- Elengedhetetlen, hogy a gyermek-gyermek, a gyermek-felnőtt kapcsolatot pozitív érzelmi töltés jellemezze. Az óvoda valamennyi dolgozója és a gyermekek közötti kapcsolatot a pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze. A gyermek akkor fejlődik, fejleszthető, ha szeretve érzi magát, mert elfogadjuk olyannak, amilyen.
- Célunk, hogy már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi ráhatások érik a gyermekeket, amelyben fejlődik én tudatuk, kialakul szociális érzékenységük, pozitív énképük lehetőséget teremtenek érvényesítő törekvéseiknek.

- Célunk, hogy segítsük a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és teret engedjünk önkifejező törekvéseinek.
- A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása, fejlesztése.
- Építünk a gyermek nyitottságára, és segítjük a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- A gyermeki magatartás alakulása szempontjából kiemelt feladatunk, hogy az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottja modellértékű szerepet töltsön be, kommunikációja, bánásmódja és viselkedése követhető mintául szolgáljon.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében különös gondot fordítunk az óvoda és az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel történő együttműködésre.
- A sajátos nevelési igényű, nemzetiséghez, valamint hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek elfogadása és elfogadtatása, valamint annak megértése, hogy az emberek különböznek egymástól mindez hozzájárul érzelmi gazdagodásukhoz.

Óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek nyitottságára építve, nevelje arra óvodásait, hogy tudjanak rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, hogy tiszteljék és becsüeljék azt, amely a szülőföldhöz való kötődés és a hazaszeretet alapja.
- Biztosítja a közös élményekre épülő közös tevékenység gyakorlását, mely szocializációjuk szempontjából különösen fontos.
- A közösen végzett tevékenységek során fejleszti a gyermekek erkölcsi tulajdonságait, ezen belül az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség, az udvariasság, a mások tisztelete. Formálja akaratát életüket, ezen belül önállóságukat, önfegyelmüket, kitartásukat, feladattudatukat, szabálytudatukat, megalapozza szokás és normarendszerüket.
- Kiemelt figyelmet fordít a pozitív tulajdonságok megerősítésére. A magatartás, viselkedés alakításánál a csoport neveltségi szintjét meghatározza. A pedagógus, az óvodában dolgozó valamennyi alkalmazott modell szerepe, ezért fontos, hogy arra a felnőtt-felnőtt, gyerek-gyerek, gyerek-felnőtt kapcsolattartás során pozitív mintákat adjon, s azok a gyermekek viselkedésében is megerősítést nyerjenek. A pozitív tulajdonságok kiemelésével, jutalmazásával formálja személyiségük pozitív alakulását.
- A csoportdinamika és kohézió szempontjából fontos, hogy keresse azon tényezők okát, mely egy-egy gyermeket a perifériára taszít. Az okok feltárása után igyekezzen megszüntetni azokat.
- Gyermekcsoportját jellemezze a nyugodt légkör, az egymást segítő együttes tevékenység, az összetartozás, a baráti kapcsolatok szövevényes hálózata.

- Feladata, hogy megismertesse óvodásait szűkebb és tágabb környezetükkel, amely segíti a nemzeti identitástudat, a kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés kialakulását.
- Ismerje fel a megfelelő szakember szükségletet, a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, vagy kiemelkedő képességű gyermekek esetében.
- A befogadás időszakában teremtsen meg a feltételeket ahhoz, hogy a gyermekek az új környezetben minél rövidebb idő alatt szerezzenek olyan biztonságérzetet, amely meghatározza további szociális viselkedésük alakulását.
- Fontosnak tartja a kölcsönös megegyezést a fokozatos befogadás kezdési időpontjában és menetében, a szülő kérésének figyelembe vételével. A szülővel való együttlét biztonságot ad az új környezet elfogadásához, ugyanakkor a szülő megismeri az óvoda belső életét, szokásait.
- A csoporton belül minden gyermeket bátorít azért, hogy a belső elégedettsége, pozitív énképe kialakuljon.
- A pozitív tulajdonságok hangsúlyozásával erősíti a befogadás és a baráti kapcsolatok kialakulását.
- Kialakítja a gyermekben azon tulajdonságokat, melyek erősítik önfegyelmüket, megtanítják őket egyéni céljaik alárendelésére a közösségi céloknak, ennek segítségével kialakul a figyelmesség, tapintatos viselkedés és a türelem egymás iránt.
- Nevelje a gyermekeket a társak külső-belső tulajdonságainak elfogadására, másokkal való törődésre, mert a fejlődésben lévő gyermekek különösen képesek arra, hogy feltétel nélkül, egyenrangú társként fogadják el játékukban, kapcsolataikban a sérült gyermekeket is.
- A lassabban fejlődő gyermek megjelenése erősíti az óvoda szocializációs törekvéseit. Az ügyetlenebb, támogatásra, méltánylásra szoruló társ befogadása, jobb kontaktuskészséget, a páros kapcsolatok kiépítését, és erősítését is segíti. Érzelmileg is gazdagodnak azzal, hogy megtanulnak adni, segíteni, esetleg ellenszenvükön úrrá lenni.
- Figyelje és keresse okát az érdektelen gyermekek viselkedésének.
- A társadalmi és természeti környezetből szerzett élményeik feldolgozása során segítse őket, a pozitív és negatív tapasztalatok újraélésében és annak feldolgozásában.
- Csoportjában tudatosan alkalmazza a konfliktus megelőzés módszereit, szabályalakítást, értékelési szempontok tudatosítását, pozitív példák megerősítését, következetességet.
- Csoportjában felmerülő konfliktusokat felismeri, értelmezi és hatékonyan kezeli.

Dajka feladata:

- Az érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés területén a dajka segítse az óvodapedagógus nevelési célkitűzéseit és feladatait, ismerje meg azokat és annak szellemében végezze gyermekek közötti tevékenységét, munkáját.
- Kommunikációja, magatartása, viselkedése, a gyermekekkel történő bánásmódja legyen modell értékű, az egységes nevelési szellem megvalósulását segítse csoporton illetve óvodán belül.

A fejlődés várható eredménye:

- Képesek a változó környezethez alkalmazkodni.
- Kialakult énképpel rendelkeznek, jól tájékozódnak ismert környezetben.
- Van kudarcűrő képességük, képesek feldolgozni a sikert és a kudarcot, figyelembe véve az eltérő egyéni, egyedi vérmérsékletet, személyiség jegyeket.
- Konfliktus helyzetben képesek kompromisszumra, a konfliktus megoldására, feloldására.
- Elfogadják társaikat, tisztelik, becsülik egymást, baráti kapcsolatok alakuljanak.
- Ragaszkodnak szülőföldjükhöz, kötődnek hozzá, tisztelik értékeit és védik is azt.
- Felnőttekkel szemben nyíltak, őszinték, tisztelik őket.
- Képesek a különbözőséget elfogadni, segítsenek rászoruló társaiknak, tapintatosak, toleránsak velük.

4.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Cél:

- Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó célunk és feladatunk.
- Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció, különböző formáinak alakítása során – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel – arra törekszünk, hogy az óvodánk egész nevelőtevékenységében jelen legyen.
- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére kiemelt figyelmet fordítunk.
- Az óvoda a változatos tevékenységek, a játék, a játékos tanulás megszervezése során a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára épít, figyelembe véve életkori sajátosságait.
- Tudjuk, hogy a beszéd és a gondolkodás egymással szoros kapcsolatban áll, és egységet alkot, ezért célunk a gyermekek meghallgatása, beszédkedvének fenntartása, célunk, hogy érvényesüljenek a gyermekek kérdései, és kérdéseire kielégítő választ kapjanak.
- Fejlesztő, ismeretközvetítő tevékenységünkbe beépítjük a "Kompetencia alapú óvodai programcsomag" elemeit, módszereit, fejlesztési szemléletét.
- Célunk az alapkészségek és kulskompetenciák fejlesztése, mert ez teszi gyermekeinket képessé az egész életen át tartó tanulásra.
- Célunk, hogy minden olyan lehetőséget biztosítsunk a tapasztalatszerzésre, a közvetlen és tágabb környezet tárgyainak, jelenségeinek mennyiségi, formai, téri viszonyainak megismertetésére, melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhetnek a természeti és társadalmi környezetről.

Óvodapedagógus feladata:

- Az óvónő feladata, hogy változatos, komplex tevékenységeket biztosítson a gyermekek számára, melyek során spontán szerzett tapasztalataikra építve ismereteiket rendszerezheti, bővítheti, ezáltal fejleszti értelmi képességeiket (ügymint érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, gondolkodás) különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakoroltatással, ennek segítségével kreatív individuumokat nevel.

- Az értelmi nevelés területén további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.
- Az értelmi fejlődés elősegítése érdekében a spontán és tervszerűen szerzett tapasztalatok megszerzéséhez a projekt módszer olyan tanulási tapasztalatszerzési lehetőséget biztosít, amely minden egyes gyermek számára elérhető – életkor, fejlettségi szint közötti különbségeket értjük – a mindennapi életből adódó probléma helyzetek megoldására törekednek, a döntés élményének átélése jó - rossz, siker - kudarc, elmélyedés egy - egy témakörben, problémahelyzetben, olyan tevékenységeket végezessen, kapcsolódhasson be, ami számára a legvonzóbb – „Minden gyermek abban fejlődik a legjobban, amiben jól érzi magát”.
- Figyelembe vesszük és építünk az óvodás gyermek tanulási sajátosságaira:
 - cselekvő aktivitás,
 - valós élet problémáinak valós megoldására, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalásra, saját környezetéből szerzett problémákra, „az akkor és ott” tanulás lehetőségére.
- A pedagógiai projekt mindig komplex, felnőtt-gyermek partneri együttműködésére épül, és egyben a differenciálás eszköze is.
- Nevelőtevékenységében kiemelt jelentőségű az anyanyelv fejlesztése, és a kommunikáció, különböző formáinak kialakítása.
- A beszédfejlődés érdekében nyújtson követendő, példaértékű mintát kommunikációjával.
- A mindennapi nevelés megszervezése során, a projekt tervezés előnyeit kihasználva, minél változatosabb cselekvés formákat biztosítson, minél szélesebb körű élményeket nyújtson. Saját tapasztalataikon, kísérletezéseiken át juttassa el óvodásait az ismeretek megszerzéséhez, feldolgozásához, rendszerezéséhez, mely segíti ítéletalkotásuk fejlődését, az elvont fogalmak használatát, szókincsük gyarapítását.
- A fejletlen beszédképességű gyermekeknek anyanyelvi játékokkal ad teret a helyesebb, tisztább, a választékosabb nyelvi kifejezőkészség kibontakoztatásához. A beszédhibás gyermekek logopédus általi fejlesztését támogatja, segíti.
- Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére követendő mintát mutat a gyermekek és szülők számára a digitális eszközök funkcionális használata terén.

Dajka feladata:

- Az értelmi nevelés és az anyanyelvi nevelés célkitűzéseinek ismeretében, kommunikációjával segíti, támogatja a korrekt, hiteles információk felhasználásával történő interakciót.
- Beszéd stílusa mintaadó a csoport gyermekei számára, segíti, támogatja az óvodapedagógus azon tevékenységeit, mely az értelmi képességek fejlesztésére irányul.

Fejlődés várható eredménye:

- Kialakul a megfigyelés, szemlélődés, kutatás különféle módozata, érzékelésük pontos, észlelésük önálló akarati cselekvéssé válik.
- Kialakulóban van szándékos emlékezetük, rövid – hosszú távú emlékezetük életkoruknak – egyéni fejlődési ütemük figyelembevételével - megfelelő.

- Gondolkodásuk szemléletes - képszerű, kialakulóban van nyelvi gondolkodásuk, azokon a területeken, melyről megfelelő tapasztalatokkal bírnak.
- Képesek egyszerű - logikailag helyes - ítéletek alkotására.
- Képesek különböző beszédhelyzetekben az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedően, jól érthetően, megfelelő hangsúllyal, hanglejtéssel kommunikálni.
- Aktívan használják a tapasztalatok során bővült szókincsüket, beszédüket személyiségüknek megfelelő természetes gesztusokkal kísérik.
- Egyéni fejlettségükhöz mértén a beszédhangokat tisztán és érthetően ejtik.

5. Pedagógiai programunk nővumai

5.1 Egészséges életmódra nevelés és testi nevelés

Cél:

Célunk a gyermekekkel és a gyermekeken keresztül az egészséges életvitel kialakításának megalapozása, szemléletformálás.

- Az egészség, a testi, lelki, szociális jóllét megteremtésére törekszünk a nevelési feladataink meghatározásakor, és a tevékenységek megszervezése során.
- Célunk a mozgás megszerettetése, a tudatos táplálkozás megalapozása, a mentális egészség bizalmi viszonyon alapuló fejlesztése.
- A gyermekek egészséges életvitelének kialakításához a családok megnyerése, tájékoztatása, információ áramlás megszervezése, egészség nevelő feladatokba történő bekapcsolódás, rendezvények szervezése a célok elérése érdekében.
- Életvezetési készségeik fejlődnek; képesek lesznek életkoruknak megfelelően érzelmeik kezelésére, döntéshozatalra, felelősségvállalásra, együttműködésre, empátiára és veszélyhelyzet felismerésére.

Óvodapedagógus feladatai:

- Feladata, hogy megismertesse óvodásait azokkal az ízekkel, amelyek az egészséges táplálkozást szolgálják. Legalább havi rendszerességgel zöldség, ill. gyümölcsnapot tartson a szülők segítő támogatásának igénybevételével. A gyermekek név és születésnapjának megünneplésekor is az egészséges táplálkozást helyezze előtérbe.
- Bevonja a szülőket - előadások, fórumok megtartásával - az egészséges táplálkozás, valamint a reform konyha népszerűsítésébe, közös főzések és kóstolók megrendezésével.
- Szervezzen túranapokat, fokozatosan növelve a túra hosszát, nehézségi fokát.
- Óvodában fellelhető valamennyi sporteszközt beépíti a szervezett mozgástevékenységekbe, fejlesztve ezzel is gyermekei mozgáskultúráját.
- Az egészséges életmódra nevelő csoportok szervezzenek két havonta ügyességi, sport vetélkedőt.
- Rendezvényeken a programok megszervezésénél a sportos mozgásokat részesíti előnybe.

- Különböző tevékenységi formákat, az időjárás függvényében minél többször a szabadban tart, ahol az időjárásnak megfelelő öltözködéssel óvja egészségüket. Évszaktól függően minimum 1 órát a szabad levegőn tartózkodik csoportjával, mely megalapozza edzettségüket.
- Biztosítja a gyermekek számára, hogy új meg új mozgásformát próbálhassanak ki és szabadon gyakorolhassák a már elsajátított nagy és kismozgásokat.
- Megszervezi a szülők és gyermekek aktív részvételét az évente megrendezendő családi sportnapon. Ezzel is népszerűsítve intézményi szinten a mozgást, a szabadidő hasznos eltöltését.
- Érje el, hogy a célzott, aktív mozgás beépüljön a gyermekek életébe, napirendjébe, tudatába.
- Tartásjavító gyakorlatokat, prevenciós jelleggel beépíti a szervezett és szabad mozgás tevékenységek szervezése során, akiket szükséges szakemberhez irányít.
- Különös gondot fordít a mindennapos mozgás megszervezésére, lehetőség szerint szabad levegőn történő megtartására.
- Tevékenység formák megszervezésekor a lelki egészség érdekében változatos tevékenységek összehangolását részesítse előnybe, pl.: ábrázolás-zenére, mozgás-szövegre, relaxációs gyakorlatok, szabad beszélgetés csoportos és mikrocsoportos formában, szabad játék során belső feszültség kiélésének segítése.
- Félévente a szülőkkel közös mozgás programokat szervez, mint pl: túranap, sportvetélkedő, szánkózás, bicikli túra stb.
- Részt vesz az egészség megőrzését célzó városi rendezvényeken.
- Egészség nevelő szakemberek bevonásával a szülők számára ismeretterjesztő előadásokat és beszélgető köröket szervez.
- Kialakítja az óvoda udvarán a konyhakertet, melyet a gyermekekkel közösen gondoz, annak fejlesztésébe bevonja a szülőket is.
- A csoportjában működő nóvum tevékenységének kialakításában aktívan tevékenykedik, innovatív ötleteivel gazdagítja azokat, új módszereket és eszközöket alkalmaz. Tervezéseit, fejlesztési tevékenységi terveket, projektjeit ennek megfelelően végzi.
- Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai eljárások és programok (pl. témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.

Fejlődés várható eredménye:

- Szívesen elfogadja a zöldségeket és gyümölcsöket természetes megjelenésükben, bátran ismerkedik új ízekkel, melyek az egészséges táplálkozást szolgálják.
- Állóképessége fejlett, képes hosszabb túrákat kitartóan teljesíteni.
- Jártas 4-5 sporteszköz használatában, képes megnevezni azokat.
- Igényli a napi mozgást, változatos mozgásformák végrehajtására képes.
- Helyes testtartással rendelkezik, mozgása összerendezett, harmonikus.
- Ismeri az egészséges életvitel és életvezetés tartalmi elemeit, igénye kialakulóban van.
- Testileg, lelkileg edzett.

5.2. Környezetvédelem

*"A természet hatalmas, az ember parányi
Ezért aztán az ember léte attól függ,
milyen kapcsolatot tud teremteni a természettel,
mennyire érti meg,
és hogyan használja fel erőit saját hasznára."*

/Szent-Györgyi Albert/

Cél:

- Olyan szokások, szokásrendszerek megalapozása, képességek tudatos fejlesztése, amelyek szükségesek a természetes és ember által környezettel való harmonikus kapcsolat, a környezeti problémák iránti érzékenység, a helyes értékrendszer és a környezettudatos életvitel megalapozásához.
- Megismertetni a lakókörnyezetük természeti értékeit, növényeit, állatvilágát, természeti képződményeit, épített értékeit.
- Olyan viselkedés kultúra kialakítása, mely a természettel való harmonikus együttélés szabályaira épül. A természet védelmének közvetlen gyakorlása, közös megélése, ezáltal beépül életszemléletükbe, életkorukhoz mérten képessé válnak betartani az együttélés szabályait.
- Környezettudatos szemlélet, magatartás, viselkedés kialakítása.
- Fenntarthatóság alapelveinek megértése életkori szinten, egyszerű példákon keresztül a takarékoság, újrahasznosítás, szelektálás megismerése.

Óvodapedagógus feladata:

- Minden nevelési évben kijelöli a csoport túra útvonalát, melyet minden évszakban meglátogatnak, megfigyeléseik színterének választja, ahol természetes környezetükben figyelhetik meg az állatok és növények életét valamint a természet körforgását.
- A megfigyelések alkalmával észlelt rongálást, természet károsítást a gyermekek bevonásával jelzi a megfelelő szervezetek felé (Polgármesteri Hivatal - Műszaki Iroda)
- Séták során a természet adta „kincseket” a gyermekekkel összegyűjti, kiállítja - élőszarkot alakít ki - az ábrázoló tevékenységek során hasznosítja azokat. A természetes anyagok, illetve újra hasznosított anyagok felhasználását helyezi előtérbe a tevékenységek megszervezése során, játék, eszközök barkácsolásánál.
- Megszervezi a kísérletezés, hosszú távú megfigyelés helyszíneit, színtereit, szempontjait, figyelembe véve a csoport életkori sajátosságait.
- Megismerteti a gyermekekkel a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát.
- A növények telepítésénél a gyógynövényeket részesíti előnybe, a virágos- és konyhakertet gondozza, a pillangó-, valamint madáritató folyamatos feltöltéséről gondoskodik.
- Csoportszoba arculatát úgy alakítja, hogy tükrözze a választott kiemelt területet.
- A környezetvédő csoportokkal összefogva együttműködik a madár barát óvoda elvárásainak teljesítésében és annak érdekében mindent megtesz saját csoportja tevékenységeinek szervezése során.

-
- A szülők bevonásával olyan szakembereket hív a csoportba, akik a természet védelmével összefüggő feladatokra, tevékenységekre hívják fel a figyelmet az életkornak megfelelő szinten és tartalommal, mint pl: erdész, tájvédelmi szakember, hulladékgazdálkodási mérnök, mezőgazdasági szakember, megújuló energiaforrások megismerése, megismertetése.
- Fokozatosan figyeli, és arra neveli a gyermekeket, hogy a fenntarthatóság érdekében a természet kincseivel takarékosan bánjanak, mint például víz felhasználás, energiaforrásokkal való takarékoság, hulladék termelés visszafogása.
- Megteremti a feltételeket a komposztálásra és annak hasznosítására, melyet a gyerekekkel közösen végez.
- A szülőket bevonja a környezet alakítási és szépítési munkafolyamatokba, munkadélutánokat szervez.
- Közös sétákat szervez a szülőkkel, gyerekekkel a helyi természeti értékek felkutatása és megismerése céljából.
- Megünnepli a környezetvédelmi világnapokat, különösen a "Víz Világnapját", a "Föld világnapját", a "Madarak és fák napját" a "Takarítási Világnapot" és a "Állatok Világnapját", melyből évente legalább kettőt a szülőkkel közösen ünnepel.
- A csoportjában működő nóvum tevékenységének kialakításában aktívan tevékenykedik, innovatív ötleteivel gazdagítja azokat, új módszereket és eszközöket alkalmaz. Tervezéseit, fejlesztési tevékenységi terveket, projektjeit ennek megfelelően végzi.
- Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai eljárások és programok (pl. témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.

Fejlődés várható eredménye:

- Környezetében lévő növényeket, állatokat óvja, védi, tiszteletben tartja a természet értékeit.
- Felismer 4-5 helyi növény fajtát, 2-3 gyógynövényt, annak hatását és felhasználási lehetőségeit.
- Felismer, megnevez 4-5 a helyi madárvilághoz tartozó fajt és más állatfajokat.
- Növény és állatgondozás területén jártasságot szerez.
- Ismeretekkel rendelkezik a szelektív hulladékgyűjtésről, azt gyakorolja is, a komposztálás folyamatát és hasznát ismeri.
- Önállóan végez kísérleteket, megfigyeléseket és tapasztalatait képes megfogalmazni.
- Odafigyel az energiaforrások takarékos felhasználására.

5.3. Néphagyományörzés

*„A hagyomány nem azt jelenti, hogy a hamut őrizzük,
hanem hogy a lángot tovább adjuk.”*

/Hamvas Béla/

Cél:

- Óvodásainkban tudatosan és fokozatosan alakítsuk ki a népi, nemzeti értékeinkhez, valamint a szülőföldünkhöz, az itt élő emberekhez való pozitív érzelmi viszonyt, nemzeti identitástudat kialakítását.
- A kisgyermek érdeklődését, kíváncsiságát felkelteni, és megfelelő mértékben kielégíteni a népi kultúra iránt.
- A néphagyományok révén megőrizni azt a rengeteg tudást, tapasztalatot, amelyet elődeink felhalmoztak. A gyermekek gazdagabb érzelmvilágának kialakítása, szókincsük gazdagítása, ismereteik bővítése, a hagyományok ápolása és a népművészetek által.

Óvodapedagógus feladatai:

- Mindennapokba beépíti mindazon értékeket, amelyek a folklórból megőrzésre érdemesek, a csoport értelmi képességeinek megfelelően.
- Megteremti azokat a feltételeket, amelyek az óvodába lépés első pillanatától a néphagyomány-ápolást segíti. Mert a kisgyermeknek joga van ahhoz, hogy a nemzetét éltető hagyományokat megismerje, ezekről pozitív élményeket szerezzen, és ezáltal hiteles, követendő példákat kapjon.
- A gyermekeknek lehetőséget biztosít már óvodába lépéskor, hogy a régmúlt használati tárgyaiból válasszák ki jeleiket és ezzel a népi hagyományok őrzésében az első lépéseket megteszi.
- Kiállítások, múzeumok látogatásával, szervezésével lehetőséget biztosít a magyar népi kultúra hatékonyabb megismeréséhez.
- Felidézi képek, mesék, történetek, dalok, mondókák segítségével hogyan ünnepeltek, köszöntötték egymást és mókáztak régen az emberek. A jeles napokkal megismerteti gyermekeit, mely a hozzájuk kapcsolódó népszokások átélésére ad lehetőséget.
- A népi kultúra tárgyait, a népköltészet alkotásait, elődeink által használt feledésbe merült szavakat a gyermekek érzelmein át ismerteti meg a gyermekekkel.
- Harmonikus mozgásuk alakítása érdekében egyszerű tánclépésekkel ismerteti meg a gyerekeket.
- A gyermekek zenei, irodalmi és vizuális nevelését többségében e gyökerekből táplálja, amelynek anyagát a népművészet értékes és szép alkotásaiból válogatja össze.
- Mozgásigényük kielégítése érdekében népi gyermekjátékokat, versenyjátékokat, lehetőség szerint korhű eszközökkel tanít. Mindezeket beépíti a gyermekek mindennapi életébe, s kihasználja a közösségteremtő emberformáló hatását.
- Játsszóház keretében népszerűsíti ezeket a játékokat és a szülőknek is lehetőséget biztosít ezen ismeretek megszerzésére (mint például: a népköltészet s ezen belül: népmese, mondóka, közmondások, szólások, találós kérdések, rigmusok, népi gyermekjáték dalok; díszítőművészet: néptánc, népzene, népi gyermekjáték szerek).

- Megismerteti óvodásait elődeink néhány jellegzetes használati tárgyával, játékaival, amelyek nagy része természetes anyagból készült.
- Lehetőséget biztosít, hogy a gyermekek saját kezűleg készítsenek népi játékokat, széles körben megismerteti őket a népi kismesterségekkel, megteremti ennek feltételeit és ezáltal érzékelteti a természetes anyagok (gyapjú, fa, gyékény, agyag, csuhé, csutka...) tulajdonságait.
- A munka keretein belül lehetőséget biztosít, hogy megismerkedjenek a paraszti élettel összefüggő munkafolyamatokkal, és az ahhoz kapcsolódó népszokásokkal.
- A csoportjában működő nóvum tevékenységének kialakításában aktívan tevékenykedik, innovatív ötleteivel gazdagítja azokat, új módszereket és eszközöket alkalmaz. Tervezéseit, fejlesztési tevékenységi terveket, projektjeit ennek megfelelően végzi.
- Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai eljárások és programok (pl. témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.

Fejlődés várható eredménye:

- Pozitív irányba fejlődik a gyermekek közösségi érzése, erkölce, anyanyelvi ismerete, beszéd és mozgáskultúrája.
- Erősödik a művészeti érzékük, valamint alkotó kedvük, kézügyességük fejlődik.
- Képesek felidézni 10-15 népi mondókát, rigmust.
- Ismernek 4-5 népszokást és azt képesek eljátszani, felidézni.
- Jártasságot szereztek 2-3 kismesterséghez tartozó kézműves tevékenységben.
- Értékelik a népi kultúrát és hagyományokat, lehetőségeikhez mértén ápolják azokat.

6. Az óvodai élet megszervezésének elvei

6.1. Személyi feltételek

Az óvodai nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, ezért kulcsszerepe van az óvodapedagógusnak, állandó jelenléte elengedhetetlen, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára, elfogadó, támogató, segítő attitűdje, modellt, mintát jelent a gyermeknek.

A gyermekek nevelésében, fejlesztésében közreműködő valamennyi dolgozónak feladata, hogy összehangolt, egységes, következetes pedagógiai munkája eredményessé tegye az óvodai nevelést. Ennek érdekében a szakmai elvárások és etikai kódex alapján végzik munkatevékenységüket.

Az óvodapedagógusok, dajkák megfelelő elméleti tudással rendelkeznek, szakmai tapasztalataik alkalmassá teszik őket a Pedagógiai program eredményes végrehajtására.

Intézményünkben: a törvényi előírásoknak megfelelően:

- pedagógusok száma: 25 fő,
- pedagógiai munkát segítők száma: 17 fő,
- egyéb segítő munkatársak: 3 fő.

A nevelőtestület rendelkezik a munkakör ellátásához szükséges végzettséggel. A humán erőforrás és a képzettségi mutatókat az aktuális nevelési év munkaterve tartalmazza.

Intézményünkben 3 szakmai munkaközösség működik:

- Tehetségfejlesztés szakmai munkaközösség.
- Digitális kompetenciát fejlesztő szakmai munkaközösség.
- Jó gyakorlatok gondozása szakmai munkaközösség.

A munkaközösségek lehetőséget teremtenek a tagok számára a tapasztalatcserére, a módszertani ismeretek bővítésére, és az innovatív pedagógiai módszerek megvitatására. A munkaközösségek aktív munkája hozzájárul a pedagógiai program eredményes megvalósításához.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése speciálisan képzett szakemberek bevonásával történik.

A nemzetiségi nevelés területén intézményünk a roma/cigány nemzetiségi nevelés magyar nyelven történő célkitűzéseit, feladatait beépíti a többségi óvodai nevelés keretei közé. Biztosítva a lehetőséget saját kultúrájuk, eredetük, hagyományaik megismerésére, annak óvodai keretek között történő ápolására.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek lehetőséget biztosítunk saját kultúrájuk, anyanyelvük megismertetésére.

6.2. Tárgyi feltételek

Tárgyi feltételeink lehetőséget biztosítanak a program sikeres végrehajtásához. Három épületünk közül kettő óvodának épült és többségében biztosítja a kötelező helyiségeket, így a gyermekek teljes körű ellátása biztosított.

Felszerelési tárgyait megfelelő mennyiségben állnak rendelkezésre a gyermekek ellátásához.

A gyermekek óvodai életének színterei otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak. A gyermekek által használt játékok és eszközök biztosítottak és számukra is hozzáférhetőek a csoportszobákban. Óvodáink udvarai, a beépített játszószerkek megfelelő teret adnak a szabad mozgáshoz.

Rendelkezzünk a megfelelő munkakörnyezettel az óvodai munkatársak számára, a szülők fogadására alkalmas helyiségekkel.

Tárgyi környezetünk biztosítja a gyermekek biztonságos ellátását, melyet fokozottan figyelemmel kísérünk és fenntartásán fáradozunk, minden dolgozó feladata ennek állandó ellenőrzése, a szükséges intézkedések kezdeményezése, végrehajtása.

6.3. Az óvodai élet megszervezése

6.3.1. Napirend

Óvodapedagógus feladata:

- A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a helyesen kialakított napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket. Kialakítása során a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységek tervezésének, szervezésének egyensúlyát, szakmai előírásait be kell tartani.
- A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében összesen 45 perces időkeretben a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő, fejlesztő pedagógiai tevékenységekben vesznek részt. Ide értve a tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket is.

- A napirend folyamatosságot és rugalmasságot is feltételez, igazodik a különböző tevékenységekhez, a gyermek egyéni szükségleteihez, motiváltságához, aktivitásához, és a változó környezethez. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.
- Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.
- Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógusnak úgy kell kialakítania a napirendet, hogy a gondozás folyamatában is megvalósítsa a nevelési feladatait, építse kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segítse önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.
- Az óvodai élet megszervezése során törekedni kell a személyes interakcióra, élőszavas mese és közösségi játékélmény biztosításával.

6.3.2. Hetirend

Óvodapedagógus feladata:

- A hetirend kialakítása során programunk a projekt módszerrel történő tanítási - tanulási irányításának köszönhetően komplex foglalkozások megszervezésével valósul meg.
- A komplexitás számunkra azt jelenti, hogy minden nap biztosítja az óvodapedagógus az óvodai élet valamennyi tevékenység formáját, az ismeretnyújtást több oldalról, a tapasztalások széles tárházát biztosítva tervezi, szervezi.
- Elmélyíti, rendszerezi az ismereteket, időt hagy a gyakorlásra, hogy gyermekeink a megszerzett tudást képesek legyenek alkalmazni tevékenységeik során.

6.3.3. Nevelőmunka dokumentációi

Óvodapedagógus feladata:

- Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését a kötelezően előírt Ovikréta felület dokumentumaiban rögzíti.
- A gyermekek személyiségének sajátosságait sokoldalúan, elsősorban a játékokon keresztül tárja fel. Nevelési céljaink megvalósítása során a gyermekek fejlődését folyamatosan figyeli, értékeli, írásban évente kétszer rögzíti. Tapasztalatait az Ovikréta erre szolgáló felületén rögzíti. Sikerkritérium: a tanköteles korú gyermekek 70%-a megkezdte iskolai tanulmányait.
- A gyermekek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kort megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek, képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő, fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.
- Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

6.4. Az óvoda kapcsolatai

6.4.1. Az óvoda vezetésének és közösségének belső kapcsolatai

6.4.2. Óvoda és család kapcsolata

A kapcsolattartás alapelvei

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele, a családdal való szoros együttműködés.

Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakításával a családközpontúságot érvényesítjük.

A fent idézett sorok nem csak az alapprogram egyik fontos eleme, de nevelőtestületünk nevelési felfogása is erre épül.

Óvodapedagógus feladata:

- Az óvodába érkezés előtt fontosnak tartja, hogy nemcsak a leendő óvodás gyermekkel, de szüleivel is bizalomra, őszinte megértésre, értő figyelemre épülő kapcsolatot alakítson ki.
- Az óvodával történő ismerkedés során arra törekszik, hogy a szülőkkel megismertesse azt a környezetet (tárgyi, személyi), mely gyermekét intézményünkben körül veszi.
- Fontosnak tartja a szülők kíváncsiságát, érdeklődését kielégíteni, hogy a beszoktatás időszakában nyugodt körülményeket biztosítson, így elősegítse, hogy az elválás, az idegen környezetben való "hagyás" a szülőben ne ébresszen negatív érzelmeket.
- Érezze, hogy gyermekét jó helyen, szeretetteljes légkörben, biztos kezek között tudhatja.
- Napi kapcsolattartásuk óvónő-szülő kapcsolatában az egymást időben, őszintén, informáló-információ oda-vissza áramlásra építve - problémákat tapintatosan feltáró, közös megoldás keresés kialakításán fáradozik.
- Fontosnak tartja, hogy a felmerülő nehézségeket, problémákat ott és azok bevonásával kell orvosolja, akik abban a leghatékonyabban intézkedhetnek.
- A csoporton belüli nevelési problémák, szituációk tisztázására, a probléma megoldására, kezdeményezhető egyeztetést a vezető bevonásával, de a szülő és óvónő együttes jelenlétében bonyolítja le.
- Lehetőséget biztosít, hogy a fogadó csoport ismeretében látogatást tehessenek leendő óvodásai, és ezáltal betekintést nyerjenek a szülők is az itt folyó nevelőmunkába.
- Fontos feladata, hogy a szülőket folyamatosan informálja gyermekük fejlődéséről, szükség esetén segítséget kérjen nevelési helyzetek megoldásához, a fejlődés ütemének elősegítésére, építsen meglátásaikra, tapasztalataikra. Fogadóórán tájékoztatja a szülőket a fejlődés üteméről, a konzultáción megbeszélve a közös feladatokat.
- A hátrányos helyzetű, nemzetiséghez tartozó szülőket, ha szükséges tapintatosan a gyermek érdekét szolgáló nevelési módszerekről tájékoztatja, tanácsokat ad a gyermek nevelésére, otthoni fejlesztésére és gondozására vonatkozóan.
- Szükség esetén segítséget nyújt, tájékoztatja a gyermekeket érintő hivatalos ügyek intézéséről, a családsegítő szolgálaton keresztül segíti a kapcsolatfelvételt, kapcsolattartást.
- Különös gondot fordít a veszélyeztetett, valamint védő-óvó intézkedés alatt álló gyermekek szüleivel való kapcsolattartásra.

- Segíti a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését, ha szükséges külső szakember bevonását kezdeményezi, ezzel elősegíti, hogy a családból ne kelljen időnek előtte kiszakítani őket, anya-gyermek kapcsolata megerősödjön, ne sérüljön.

A kapcsolattartás módjai, formái

- Szülői értekezletek: Csoportonként év elején, év közben, év végén a nevelési eseményekről való tájékoztatás, előadások, újszerű nevelési törekvések ismertetése, szervezési feladatok.
 - Fogadóóra előre egyeztetett időpontban
 - Szülői munkaközösségi értekezletek
- Óvodát érintő változásokról, közös rendezvények előtt.

- Nyílt napok, hetek, családi nap.

Év közben több alkalommal lehetőséget adva a napi munkába való betekintésre.

- Munkadélutánok

A csoport játékait gyarapító, ünnepi előkészületeket segítő munkákba való kölcsönös segítségnyújtás.

- Játsszóház

Ajánlott kapcsolattartási forma a közös munkára, játékokra építve.

- Ünnepek, rendezvények

A szülők bevonásával, a szülőknek tervezett rendezvények, ünnepek szervezése, mely a családi kapcsolatot erősíti. (Évzáró, Anyák napja, Gyermeknap, Sportnapok, Vetélkedők stb.)

- Online platformok

6.5. Az óvoda vezetésének és közösségének külső kapcsolatai

6.5.1. Nemzetközi kapcsolatok, kialakítása, ápolása

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

6.5.2. Óvodánk és Bölcsőde kapcsolata

Az együttműködés alapelvei

Óvodánknak sajátos kapcsolata van a Bölcsődével, Mini bölcsődével, mert egy igazgatás alatt működik az óvodával. Kapcsolatunk folyamatos, mindennapi.

Bölcsődénkbe járó gyermekek folyamatosan ismerkednek az óvodai élettel, nevelési felfogásuk, módszereik azonosak az óvodáéval, természetesen az életkori specifikumok figyelembevételével. A bölcsődéből óvodába történő átmenet így rugalmas.

Az együttműködés tartalma

- Értekezleteinken részt vesznek, közösen alakítjuk ki nevelési elvárásainkat, módszereinket.
- A gyermekek fokozatos, biztonságos átmenetének segítése bölcsődéből az óvodába.
- A Szakemberek közötti információ átadás a gyermek fejlődéséről, szokásairól.
- A szülők támogatása az átmenet megélésében, felkészítése az új közegre. (Szülői értekezlet)
- Az óvoda és a bölcsőde együttműködésének erősítése.

Kapcsolattartás formái

- Nevelési értekezleteken való közös részvétel, közös problémák egyeztetése, megbeszélése, megoldások keresése.
- Gyermek áthelyezése évközben, ha azt a csoportlétszám indokolja.
- Folyamatosan biztosítjuk a lehetőséget az óvodai életbe való betekintéshez, a gyermekek együttjátásához.
- Segítjük a bölcsődéből óvodába lépő gyermekek beilleszkedését, felvételi elbírálásnál elsőbbséget élveznek, a szülők kéréseit is figyelembe véve.
- Személyes kapcsolattartás, bölcsődei gondozók látogatása az óvodában, az óvónők látogatása a bölcsődében.

6.5.3. Óvoda és iskola kapcsolata***Együtműködés alapelvei***

Mindkét Általános Iskolával szoros munkakapcsolat kialakítására törekszünk, célunk, hogy megkönnyítsük az iskolába lépést, az óvoda-iskola közötti átmenetet minél probléma mentesebbé tegyük.

Az óvodáskor végére olyan személyiségjegyeket, képességeket, készségeket, ismereteket alakítunk ki, melyek segítik az iskolakezdést. Szükségesnek tartjuk, hogy a kimenet megegyezzen az iskolai bemenettel, figyelembe véve és legmesszebbmenőig betartva, hogy az óvoda-óvoda és nem "kisiskola".

Az együtműködés tartalma

Az alapelvek betartása, elérése is megköveteli, hogy folyamatosan tájékozódjunk és tájékoztassuk az iskolát saját nevelésünk, módszereink változásairól, ismerjük az iskolai módszereket, legyünk tájékozottak azok alapcélkitűzéseiben. Fontosnak tartjuk, hogy az iskolák is megismerkedjenek az óvodában folyó napi nevelő munkával, a nevelési elveinkkel, módszereinkkel. Folyamatosan illetve alkalomszerűen tájékoztassák egymást a nevelők a gyermekek fejlettségi szintjéről, fejlődési üteméről.

Az együtműködés módja és formái

- Együtműködünk az óvoda – iskola átmenet megkönnyítésében.
- Látogatás az 1. osztályba, volt óvó nénik meglátogatják volt óvodásaikat, bemutató órán vesznek részt, majd konzultálnak a tanító nénikkel a gyermekek fejlődéséről, iskolai előmeneteléről.
- Egymás rendezvényein, ünnepségein műsort adunk, kölcsönösen részt veszünk.
- Látogatás az iskolába nagycsoportosainkkal. Ismerkedés az új környezettel a lehetséges tanító nénivel.
- Beiratkozás segítése, szülők tájékoztatása.
- A tehetségműhelyekbe járó gyermekek tevékenységbe való betekintés lehetősége tanítók számára - nyílt nap formájában, illetve a tevékenység megtartása.
- Suli – Buli tábor jó-gyakorlatunk programjával kölcsönös együtműködés és kapcsolaterősítés valósul meg.

6.5.4. Óvoda és Közművelődési Intézmény kapcsolatai

- Évek óta jól működő kapcsolatot alakítottunk ki a Közművelődési Intézményekkel, melyek szolgáltatásait igénybe vesszük rendszeresen és alkalmasszerűen is.
- A könyvtárlátogatások elősegítik a könyv szeretetének, tiszteletének kialakítását, az olvasóvá nevelés alapjainak megteremtését szolgálják.
- Az általuk szervezett rendezvények aktív résztvevői vagyunk, felkérésüknek eleget teszünk.
- A helyben működő galéria és múzeumok alkalmasszerű látogatása elősegíti a helyi szellemi értékek megismerését és megőrzését, óvodás gyermekeink nemzeti identitásának fejlődését.

A kapcsolattartás módja, formái

- Rendszeres könyvtárlátogatás.
- Kiállítások, múzeumok megtekintése.
- Kézműves tevékenységek koordinálása.
- Rendezvények színvonalának emelése óvodás gyermekeink műsorával.

6.5.5. Kapcsolat az Encsi Többcélú Kistérségi Társulással:

Intézményünk szoros kapcsolatban áll az ETKT munkatársaival. Részt veszünk a területi óvodavezetői munkaközösség szakmódszertani működésében, mindennapi kapcsolatunk a szakmai előrehaladásunkat elősegíti.

6.5.6. Járási és Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat

Kedvező helyzetben van intézményünk, mivel Encs városában található a pedagógiai szakszolgálat, lehetőségünk van közvetlen segítséget kérni gyógypedagógustól, pszichológustól, logopédustól. Együttműködési megállapodással erősítettük meg jól kialakult munkakapcsolatunkat, olyan közös rendezvények együttes megszervezésre fókuszálva, mely segíti, támogatja a különleges bánásmódot igénylő gyermekeink ellátását.

A speciális szakemberek nemcsak a vizsgálatok, terápiás foglalkozások területén nyújtanak segítséget, de óvodapedagógusaink szakmai tanácsért fordulhatnak hozzájuk, segítséget nyújtanak.

Szívesen tesznek eleget az óvodapedagógusok felkéréseinek iskolaérettség, nevelési problémák kezelésre szolgáló ismeretterjesztő előadások, valamint konzultációk megtartására a szülők számára.

6.5.7. Orvos-védőnő

Az önkormányzattal kötött megállapodás alapján működik az óvoda orvosi, védőnői szolgálat, óvodáinkban egyeztetett időpontban vizsgálják a gyermekeket, szűréseik a megelőzés, prevenciós feladatok ellátását szolgálják.

Az üzemorvos a felnőttek, dolgozók munkahelyi alkalmasságát vizsgálja, illetve szükség esetén megfelelő intézkedéseket kezdeményez a munkahelyi ártalmak prevenciós feladatainak közös megoldására.

6.5.8. Családsegítő és Gyermekjóléti Központ

A két intézmény között szoros kapcsolattartásra törekszünk mindennapi munkánkban. Erősítjük a kapcsolatot azért, hogy a hozzánk járó hátrányos és veszélyeztetett gyermekekkel kapcsolatos esetekben együttműködünk, a szülővel való kapcsolattartás esetleges problémáinak megoldásához kérjük segítségüket, közös esetmegbeszéléseket tartunk.

6.5.9. Gyermekvédelmi és nevelőszülői hálózat

A megnövekedett létszámú nevelésbe vett gyermekek ellátása feltételezi a gyermekvédelmi szakemberekkel való együttműködést. A családokból kiemelt gyermekek érzelmi megerősítését, beilleszkedését együtt végezzük az állami és felekezeti nevelőszülői hálózatokkal.

6.5.10. Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Intézményünk kapcsolatban áll a Roma Önkormányzattal, folyamatosan erősödik a velük való együttműködés. A gyermekeink érdekében szeretnénk a kapcsolattartás lehetőségeit mélyíteni, annak formáit szélesíteni.

7. Az óvodai élet tevékenység formái és az óvodapedagógus feladatai

Óvodánkban a következő munkaformákban valósul meg a tevékenység irányítás:

Kötetlen tevékenység irányítás nevelőtestületünk értelmezése alapján a gyermek számára szabadon választott önkéntes tevékenység, melyet az óvodapedagógus kezdeményez és irányít, melybe szabadon bekapcsolódhat és melyből távozhat.

Kötetlen munkaforma alkalmazása az alábbi területen kötelező: Játék, verselés, mesélés, rajzolás, festés, mintázás, kézi munka, minden más tevékenység területén is ez a preferált munkaforma.

Kötött tevékenység irányítás a csoporttagok számára nemtől és kortól független egy időben zajló tevékenység, amely korcsoporti összetételtől függően min. 15 max 35 perc lehet, a gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben összesen 45 perces időkeretben. Kötött tevékenységi formán belül is az óvodapedagógus köteles korcsoportonkénti differenciálást megvalósítani.

Kötött munkaforma alkalmazása kötelező a mindennapos mozgás, iskolaelőkészítő tevékenység és munka jellegű tevékenységformában, a többi tevékenység terület megszervezhető ebben a formában is, ha annak indokoltságát az óvodapedagógus pedagógiai érvekkel alá tudja támasztani.

Tevékenységi formák	Csak kötött	Csak kötetlen	Szabadon választható munkaformák
Verselés, mesélés		X	
Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka		X	
Külső világ tevékeny megismerése			X
Mindennapos mozgás	X		
Ének, zene, népi játék, tánc			X
Munka jellegű tevékenységek	X		
Játék		X	
Iskolaelőkészítő tevékenység	X		
Tevékenységben megvalósuló tanulás			X

A képességek, készségek differenciált fejlesztés keretei óvodánkban:

Egyéni differenciálás, egyéni fejlesztés, mikrocsoportos differenciálás, mikrocsoportos fejlesztés. Azok a gyerekek, akik a tanköteles korukat megelőző nevelési évben óvodai nevelésben részesülnek a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében célzott, differenciált tevékenységeken vesznek részt.

Főigazgató feladatai:

- Az intézményi működést befolyásoló azonosított, összegyűjtött, értelmezett mérési adatokat, eredményeket felhasználja a stratégiai dokumentumok elkészítésében, az intézmény jelenlegi és jövőbeli helyzetének megítélésében, különösen a tanulás és tanítás szervezésében és irányításában.
- Nyomon követi a gyermeki teljesítmények folyamatos helyi szinten alkalmazott megfigyelésén vagy mérésén alapuló egyéni teljesítmények összehasonlításáról, változásáról és elvárja, hogy a tapasztalatokat felhasználják a gyermekek fejlesztése érdekében.

Óvodapedagógus feladatai:

- A módszereket az aktuális tevékenységi forma sajátosságainak, céljainak és a gyermekek fejlettségének megfelelően alkalmazza. Különböző problémahelyzet biztosításával elősegíti a problémamegoldó, önálló gondolkodás fejlődését.
- Felméri a gyermekek értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát. Hatékony gyermek-megismerési technikákat alkalmaz.
- Differenciált fejlesztést végez.
- Alkalmazza a gyermekcsoportoknak, különleges bánásmódot igénylőknek megfelelő, változatos módszereket.
- A gyermekek hibáit, tévesztéseit, mint a tanulási, fejlődési folyamat részét kezeli, az egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.

Tervezés:

- Pedagógiai munkáját az intézmény programjának megfelelően hosszabb-rövidebb időszakokra tagolva (pl.: éves ütemterv), tanulási-tanítási egységekre (pl.: tematikus terv, projektterv) és tevékenységekre (pl. játék - és munkatevékenység) bontva tervezi meg.
- Tematikus terv munkaterv szerint, reflexióval zárul.
- Nevelési terv készítése 6 havonta.
- Projektterv 2 hetes tervezése és megvalósítása.
- A mérési eredmények alapján tervezi a fejlesztést, melyet az Ovikréta „Gyermek fejlődésének nyomon követése” területen évente kétszer rögzít.

7.1. Játék

"Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és

eszét, szaporítja tapasztalatait.

Ő azt hiszi: csak játszik.

De mi már tudjuk, mire megy a játék.

Arra, hogy e világban otthonosan mozgó, eleven

eszű és tevékeny ember váljék belőle."

/Varga Domonkos/

Cél:

- Óvodánk megőrzendő értékét a szabadjáték lehetővé tétele s a mindennapi élet terén tett tapasztalatok nyújtása adja. A játéktevékenység más tevékenységgel nem pótolható, a gyermekeknek joga van a játékra, ez a legfontosabb, legfejlesztőbb tevékenysége, elemi pszichikus szüksége.
- A játék spontán, a gyermek szabadon választott, minden külső kényszertől mentes, örömforrása, sajátos céltudatos tevékenysége legyen.
- A játék a leghatékonyabb eszköze az óvodai nevelésnek, melyet a gyermek nagyon komolyan vesz, a játék komolyságával ellentétbe hat a játéktudat és velejárója az utánzás.
- A játék hatására változik a résztvevők személyisége, új magatartásformák is kibontakoznak. A fejlődő szervezet a játékban kapja meg az első impulzusokat.
- Az együttes tevékenységek alkalmával szociális kapcsolatok alakulnak ki, közös magatartási formákat sajátítanak el: alá-fölérendeltségi viszony, aktív személyiség, kezdeményező készség, szervező képesség, egymástól kérni, egymást megbecsülni, egymásra utaltság érzését átélni, alkalmazkodás, baráti kapcsolatok.

Óvodapedagógus feladata:

- Feladata a belülről indított, vezérelt játéktevékenységek és a gyermekek szabad képzettársításainak elősegítése.
- Minél sokrétűbb tájékozódó tevékenységgé, ismeretszerzéssé váljon a játék.
- Biztosítja a gyermek egyéni vágyainak és ötletességének kibontakoztatását.
- A játék folyamatában tudatos jelenlétével biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt a feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszással, támogató, serkentő, ösztönző magatartással, indirekt reakcióival éri el.
- Biztosítja a megfelelő helyet, időt, eszközöket, nyugodt, derűs, harmonikus csoportlétkört, a játék lehetséges témájául szolgáló élményeket.
- Gazdagítja a játékfajta tartalmát a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve.
- A kreatív játékhoz igyekszik minél több eszközt és anyagféleséget biztosítani.
- A játékkal felerősíti a szocializálódás folyamatát.
- Fejleszti a gyermekek beszédkészségét, fantáziáját, testi fejlődését, értelmi-, érzelmi, erkölcsi életét, szociális magatartását, szabálytudatát.
- Irányításával arra törekszik, hogy megjelenjen az együttérzés, kibékülés, vigasztalás, kiváras, engesztelés érzése, mellyel gyermekek kommunikációs és kapcsolatteremtő készségét fejleszti.

- A játék a tanulás alapvető formája, ezért feladata a játékos, cselekvésbe ágyazott tanulás megvalósítása.
- Nem fér kétség ahhoz, hogy az óvodás gyermek megismerő funkciói, értelmi képessége: érzékelése, észlelése, emlékezete, figyelme, képzelete, képszerű szemléletes gondolkodása leginkább a játékon keresztül fejlődik.
- A napirend összeállításánál - a játék fontosságának megfelelően - különös figyelmet fordít arra, hogy a játékidő minél hosszabb és folyamatosabb legyen.
- Biztosítja, hogy szabadon választhassák meg az általuk használt eszközöket a tér felosztását, játékötleiknek megfelelően.
- A játéktémák gazdagságát elősegíti azzal, hogy a lehető legtöbb élményhez juttatja gyermekeit. Megteremt a derűs, nyugodt, harmonikus csoportlégkört, hogy a gyermek az átélt élményeit a játékokban újra élhesse és feldolgozhassa.
- Az oldott légkör feltétele, hogy a csoportba csak annyi szabályt vezessen be, ami segíti a szabadjátékot az elképzelések valóra váltását.
- Feladata, hogy nem kívülálló külsőként, hanem a játékélménybe beépülve, belső modellé váljon, ami segíti a mintával való azonosulást. Teszi ezt azért, mert az együtt játszás arra is lehetőséget ad, hogy belülről, az értő figyelem alkalmazásával segítse a gyerekeket, saját elképzeléseik megvalósításában, megértse a gyermekek viselkedését, megtalálja a mélyen rejtőző okokat, mely segíti a feszültségek önmegoldó levezetését.
- A különböző fejlettségű gyermekek együtt játszsása során lehetőséget ad arra, hogy igény szerint elkülönülten is játszhasanak (pl. nagy cs. társasj.).
- Arra törekszik, hogy a gyermekek a játékban tanulják meg önállóan megoldani konfliktusait. Ilyen helyzetekben erősödik bennük a feszültségek és kudarcok türésének képessége, a megvigasztalódás és a kibékülés a kreatív konfliktusmegoldás interperszonális sémáinak megoldása.
- Ez a fajta játékirányítás empátiát feltételez részéről, olyan gyermek tiszteletet, mely magában hordozza azt a hitet, hogy az óvónő és a gyermek egyaránt ember. Olyan emberek, akik tévedhetnek, hibázhatnak. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek lelkiállapotába, problémájába beleélve magát, szóban megfogalmazza a gyermek érzelmeit, hogy megértve őt, segítse a saját megoldás keresésében, megtalálásában, úgy hogy kimutassa és megfogalmazza saját érzelmeit.
- A természetben meglévő anyagokkal végzett manipulációk, a játékszerek és eszközök tulajdonságainak megismerése, a tárgyakkal végzett mozgások elősegítik a "társas" játékok kialakulását. Ezért minél több eszközt, természetes anyagot biztosít a minél szélesebb körű tapasztalatszerzéshez. Ezek a tevékenységek fejlesztik a gyermekek pszichikus funkcióit.
- A szimbolikus játék témáinak alapjául az élménymaradványok szolgálnak, és e tapasztalatok feldolgozásában nem a logikai műveletek dominálnak. Ezért biztosítja, hogy minél több általuk hozott és általa biztosított élményt dolgozhassanak fel szimbolikus játékuk során.
- A képzeletre annál jobban szükség van, minél több pótolni való akad a játékszituációban, a képzelet fejlődése együtt jár a valóság sokoldalúbb megismerésével. Ezért olyan eszközöket biztosít, amely egyszerű, félkész, praktikus, ízléses, hogy sokféle ötletre, játékfajtára ihlessen.
- A szocializációban nagy szerepe van a szituációs játékoknak, - mivel minden gyermeket vonz.

- A társakkal együtt vagy a társak közelében végzett (konstruáló, barkácsoló, építő) tevékenység, az új alkotások létrehozása során átéli az alkotás örömét, kreativitása kiteljesedik. Ezért tiszteletben tartja a gyermekek által létrehozott konstrukciókat, lehetőséget biztosít azok megőrzésére.
- A szabályjáték legjellemzőbb tulajdonsága a szabály dominanciája. A játék örömforrását, komolyságát a társak közötti együttműködést, a konfliktusok forrásait és elhárítását a szabály adja, mely lehet általa és a gyermekek által létrehozott.
- A tervezés során arra törekszik, hogy az életkor és csoportösszetétel függvényében, az értelmi képességeket, mozgást fejlesztő és verseny jellegű játékok megfelelő arányban jelenjenek meg. Ennek elérése érdekében helyet biztosít a kisebb csoportokban történő játszáshoz, lehetőséget adva arra is, hogy maguk a gyermekek hozzák létre a szabályokat közös megegyezéssel, alakítsanak vagy változtassanak azokon.
- Legyenek a játék vezetői maguk a gyermekek is.
- A játék számtalan lehetőséget teremt a kommunikációra, a párbeszéd kialakulására, és a beszédkészség fejlesztésére. A hangszínnel, a hangerővel való bánni tudást a dramatikus játékok segítik elő.
- A felsorolt tevékenységek során feldolgozzák tapasztalataikat, élményeiket, ismereteik bővülnek, azokat képesek alkalmazni és ez által megvalósul a játékos tanulás.

Dajka feladatai:

- A szabad játék során segíti, támogatja a gyermekek játékkezdmenyezéseit.
- Az óvodapedagógus által irányított, játéktevékenységek folyamatosságát támogatja, segíti azzal, hogy a többi játész csoportot figyelemmel kíséri az esetleges konfliktusok megoldását segíti.
- Tiszteletben tartja a gyermekek játékötleteit, alkotásait, annak megőrzésében segítséget nyújt.
- Az udvari játék, valamint a változatos játék tevékenységet biztosító játékeszközök használata során fokozatosan ügyel a balesetek megelőzésére, biztosítja a gyermekek felügyeletét, az óvodapedagógus jelenlétében.

7.2. Verselés, mesélés

Cél:

- A verselés, mesélés célja az óvodai nevelésünkben a gyermekek anyanyelvi, érzelmi, értelmi, erkölcsi, esztétikai nevelésének elősegítése, - eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük,- valamint pozitív személyiségjegyeinek megalapozása.
- A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag, jó, erős alapot kínáló tárházából válasszuk ki a mindennapos mondókázás, verselés ismeretanyagát, azonban más népek, nemzetiségnek meséinek egyaránt helye van.

Óvodapedagógus feladata:

- Az irodalmi anyagot igényesen választja ki, a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi művekből.
- A felhasznált irodalmi anyagot úgy állítja össze, hogy azok elsősorban népi mondókákat, rigmusokat és a legismertebb költőink ritmikus, zenei hatású, játékos verseit tartalmazzák. Választhatunk egyszerű cselekvésű, érthető láncmeséket, meséket.
- Meseválasztáskor szükség van a tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére. Az éloszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének alakítására.
- A csoport fejlettségi szintjének megfelelően többfázisos szerkezetű állatmeséket, népmeséket, novellisztikus, realiztikus meséket is hallgassanak.
- Az állatmeséktől kezdve a tündérmeséken keresztül a tréfás mesék, a mű mesék és a folytatásos meseregények is beletartoznak a gyermekek mesetárába.
- A választott anyagok közzé beépíti a nemzeti verseket, meséket ezzel is elősegítve a nemzeti gyermekek kulturális hagyományaikkal való megismertetését.
- Feladata a verselés, mesélés napi tevékenységbe való beépítése a gyermek nyelvi kifejezőképességének fejlesztése.
- Megismerteti a gyermekeket a közmondásokkal, szólásokkal, találós kérdésekkel.
- Fontos az anyagválasztásban az egyensúly megteremtése: az esztétikai élményt és annak mélységét csak a művészi értékű irodalmi alkotások biztosítják. Ezért a mű kiválasztásában érvényesíti a pedagógiai, pszichológiai, módszertani tudatosságot.
- Egész lényével árasztja, amit közvetíteni szeretne. Az előadás során érzékelteti a mondókák és versek ritmikáját, dinamikáját, hangulatát, mely elősegíti a gyermek, mondókát kísérő ritmikus mozgását.
- Az élményt nyújtó előadásmód jellemzője: a cselekménynek megfelelő hangszín, hangsúly, hangerő, mimika megválasztása. Legyen előadásmódja összhangban metakommunikációs jelzőrendszerével, mert így lesz mesélése, verselése hiteles, mely hat a gyermek reprodukív alkotóképzetére.
- A mese éloszavas előadása során az érzelmi átélésen túl figyel arra, hogy a gyermek fantáziáját ne terelje el a szemléltető eszköz, a mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.
- Az óvónő feladata, hogy a mese – képi és konkrét formában, a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.
- A bábozás megszerettetéséhez elengedhetetlen, hogy a bábhasználatban olyan készsége legyen, amely lehetővé teszi az ismert mondókák, versek, mesék gyermeknek történő előadását és segíti a gyermekek által történő bemutatást is.
- A saját vers- és mesealkotására, annak mozgással illetve ábrázolással történő kombinálására ösztönöz, amely az önkifejezés egyik módja.

- A mindennapi meséléshez megteremti a biztonságot adó, nyugodt légkört, lehetőség szerint azonos időben és helyen. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.
- A személyi kontaktus kialakításához szükségesek az óvodába kerüléskor a mosdató, tapsoltató, lovagoltató mondókák megismertetése a gyermekekkel, mert az elsődleges igazi élmények a mondókákhoz, ölbéli játékokhoz kapcsolódnak. A felnőtt ölében, testmelegében érznek teljes biztonságot, ezért is szívesen hallgatják és megtanulják a fent felsorolt mondókákat. Ezek a többször átélt fizikai kontaktusok segítik a felnőtt-gyermek érzelmi egymásra találását.
- A többször hallott mesét először az óvodapedagógus segítségével, majd önállóan dramatizálják és bábozzák. Az általuk kitalált történetek bábozására, előadására motiválja.
- Lehetővé teszi, hogy a megkezdett mesét folytathassák a gyermekek saját elképzeléseik szerint, ezzel fejlesztve fantáziájukat, problémamegoldó képességüket és szóbeli kifejezőkészségüket.
- A bábjátékban, dramatikus játékban a gyermekek kibontakoztathatják szabad önkifejezésüket, ezért támogatja, motiválja őket a bábokkal történő és a dramatikus játékokra.
- A nyelvi képesség fejlesztéséhez hatékonyan használja a verselés, mesélés, bábozás és dramatikus játékok széles tárházát. Ezek segítségével a tiszta beszéd kialakulását elősegíti, új fogalmakat ismertet meg, bővíti szókincsüket.
- A dramatikus helyzeteket kihasználva ösztönzi gyermekeit az önálló versmondásra, a társalgási kedv fokozására.

Dajka feladata:

- Közreműködik a verseléshez, meséléshez elengedhetetlen nyugodt légkör megteremtésében, a kezdeményezésben részt nem vevő gyermekek felügyeletét ellátja, gondozási tevékenységeket segíti, támogatja.
- Tiszteletben tartja a verselés, mesélés hangulatának megőrzését, elhárítja az azt zavaró külső környezeti hatásokat, támogatva az óvodapedagógus tevékenységét, a folyamatosságot, élménynyújtó szerepének megővését.

A fejlődés várható eredménye:

- Az óvodáskor végére érjük el, hogy a gyermekek szívesen ismételgessék a verseket, rigmusokat, igényeljük a meséket. Örömmel bábozzanak, dramatizáljanak a kicsik és a saját maguk szórakoztatására.
- Egyéni képességeiknek megfelelően tudjanak meséket és történeteket kitalálni és megjeleníteni.
- Szeressék és kíméljék a könyveket.
- Szabadon fejezzék ki önmagukat, másokat is képesek legyenek meghallgatni.
- Élményeiket képesek legyenek elmondani, mondatokban kifejezni.
- A nyelvtani kifejezésmódokat helyesen használják, ismerjék a használt szavak tartalmát.

7.3. Ének, zene, népi játék, tánc

Cél:

- A zenei nevelés célja az énekes játékok megszerettetése, valamint a zenével való ismerkedés, ritmusérzékük fejlesztése, a mozgáskultúra formálása, esztétikai fogékonyságuk kialakítása.
- A szép, tiszta éneklésre való szoktatás, hangszerekkel való ismerkedés.
- A népdalok éneklése, hallgatása, a néptáncok és népi játékok, hagyományok megismerése, tovább élésének segítése.
- Zenei anyanyelv kialakulásának elősegítése.

Óvodapedagógus feladata:

- A zene elsősorban az érzelmekre hat, egy időben az értelemre is, ezért a felhasznált zenei anyagokat igényesen, az adott csoport értelmi képességszintjének megfelelően válogatja.
- Programunk zenei anyagát elsősorban a népi mondókák, legfeljebb 5-6 hangterjedelmű népi dalos játékok, népdalok, zenei anyagok hallgatása, készségfejlesztés zenei elemei, komponált gyermekdalok alkotják.
- A zenei anyag többsége naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.
- Elsődleges feladata a zenei fogékonyság kialakítása.
- Előadás módjával elősegíti a tiszta hangképzést, érzékelteti, gyakoroltatja az egyenletes lüktetést, a dallam- és ritmusmotívum visszaadását, a tempó, a dinamika, a hangmagasság érzékeltetését, éneklését és a zenei hangsúlyok kiemelését.
- Arra törekszik, hogy a gyermek a zenei tevékenységet mozgásával kísérhesse, kifejezhesse érzelmeit, megélhesse az együttjátszás önkéntességét a játék örömet.
- A gyakori hangszerhasználattal zenei készségüket fejleszti.
- A zenehallgatás keretein belül nagyobb hangterjedelmű és kortárs művekkel ismerteti meg óvodásait.
- A jó hangulatú, szabad légkörben biztosítja a zenei fogékonyságot és a zenei élményt. A nap bármely szakában énekelget, felkeltve így a gyermekek éneklési kedvét. Ebből az egyszemélyes énekelgetésből, játékhelyzetekből alakítja ki az éneklés örömet.
- A népi mondókák nagy része mozgással is lejátszható, amelyek segítséget nyújtanak a mozgáskoordináció, az egyensúlyérzék, térérzékelés fejlesztéséhez, az egymásra figyeléshez, a ritmusérzék alakításához, ezért a mondókázást ritmikus mozgással kíséri követendő mintát biztosítva.
- A mondókák fajtái: ölbe vevős, cirógató, csiklandozó, ringató, tapsoltató, ujj és tenyérjáték, lovagoltató, csúfoló, kiszámoló, mosdató, jártató, altató stb. Az érintéses mondókák testközelsége pozitív érzelmeket ébreszt, szerepet játszik az érzelmi kötődés kialakulásában ezért ezeket a mindennapokba beépíti.
- Igazságos döntésre törekvést és a konfliktusok megelőzését segítik a kiszámolók, ezért a szerepválasztós játékok vezetésénél előtérbe helyezi a kiszámoláson alapuló szerepválasztást.

- A dalos játékok a harmonikus mozgást és a viselkedés szabályait közvetítik. A gyermek harmonikus, ritmikus mozgása alakul a dalos játékok során, ami a tánc alapja, egyszerűbb néptánclépésekkel ismerteti meg őket, mely népi kultúránk fontos része.
- A gyermekekkel együtt variálja az énekes játékok mozgásanyagát, olyan egyszerű lépésekkel, amit a felnőtt minta utánzásával követni tudnak.
- Gyakran énekel a jó hangú gyermekkel, ezzel fejlesztve a kevésbé tisztán éneklők hangját.
- Időt hagy a zenei élmény, zeneszeretet kialakulására. Napjainkban a műzene mindennapos élmény, s ezt válogatás nélkül kapják otthon a gyerekek. Feladata, hogy törekedjen az igényes válogatásra.
- Megismerteti őket különböző jellegű zenei hangulatokkal, a hangszerek sajátos hangszínével, játékaival, a gyermekek számára könnyen befogadható, feldolgozható művekkel.
- Az óvodáskorú gyermek ritmusérzéke egy állandó zenei tevékenység útján, spontán és tervszerűen fejlődik. Mondókák, dalok segítségével kialakítja, fejleszti a gyermek ritmusérzékét, hogy érzékeli az egyenletes lüktetést, a motívumok hangsúlyát és a gyors-lassú tempót. Ennek érdekében használja és a gyermekekkel is megismerteti többféle ritmushangszer használatát.
- Megfigyelteti a természet hangjait: emberi és állati hangokat, a hangszerek hangjait és a környezet zörejeit. Alkalmazza a dallambújtatást, a dalfelismerést, a halk-hangos, magas-mély éneklést és énekeltetést.
- A népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.
- Az ének, a zene, a népi játék, néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.
- Az éneklést, zenélést, népi játékokat, néptáncot a gyermek mindennapi tevékenységébe beépíti, a felnőtt minta spontán utánzásával eléri, hogy kedvelt tevékenységévé váljon.

A nyelvi képességek fejlesztése a zenei nevelésben

Óvodapedagógus feladata:

- Mivel a gyermekek lassabban énekelnek mint ahogyan beszélnek, így lehetősége van a helyes artikuláció fejlesztésére és a szép pontos kiejtés gyakoroltatására.
- Az éneklési készség fejlesztését szolgáló hangutánzó szavak éneklése segíti a magán- és mássalhangzók pontos képzését, kiejtését, bővíti a szókincset.
- A magyar mondókák, dalos játékok hanglejtése, hangsúlya, ritmusa, hangerejének utánzásával érzékelteti az anyanyelv szépségét.

Dajka feladata:

- A dalos játékok gyakorlása során kialakítja a megfelelő nagyságú helyet, a játékok balesetmentes gyakorlásához.
- A gyermekek által ismert énekeket, mondókákat a gyermekek tevékenységébe bekapcsolódva segíti gyakorolni, megfelelő mintát ad.

- Ismeri a csoport által megismert dalokat, mondókákat, hogy szükség szerint segítséget tudjon nyújtani a gyermekeknek a gyakorlásban.
- Az óvodapedagógus tevékenységirányítását támogatja, segíti, felügyeli a gyermekek gondozási tevékenységét, játéktevékenységét.
- Segítséget nyújt, közreműködik a szükséges eszközök előkészítésében, és helyre tételében, elvégzi a terem át és visszarendezését az óvodapedagógus útmutatása szerint, biztosítja a folyamatos szellőztetést a mozgásos játékok, illetve éneklés során.

Fejlődés várható eredménye:

- Szívesen énekeljenek és játszanak énekes játékokat, érezzék a közös éneklés örömét.
- Képesek legyenek az önálló éneklésre.
- Türelmesen hallgassanak végig rövidebb zeneműveket.
- Tudjanak egyszerűbb tánclépéseket, mozgást, dallamot rögtönözni.
- Érezzék az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát, jártasság szintjén használják a ritmushangszereket.

7.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Cél:

- A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka a gyermeket a képi-plasztikai kifejezőkészség birtokába juttatja, része a személyiség fejlesztésének.
- Gazdagítjuk a tér - forma - színeképzetét, alakítjuk a gyermekek szép iránti nyitottságát, igényességét, ezáltal megalapozzuk a művészeti látás képességét.
- A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés a gyermeki személyiség fejlesztésének fontos eszköze legyen.
- A gyermeki alkotásoknál a belső képek gazdagítására építünk. Az óvodai nevelésben törekszünk az elkészült művek minél több rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére és bátorítására.

Óvodapedagógus feladata:

- Egész nap folyamán biztosítja a teret, helyet, változatos eszközt a gyermekek alkotó-alakító tevékenységéhez. Maga a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
- Kíváncsiságukra építve lehetővé teszi, hogy minél több technikával és eszközzel, anyaggal dolgozhassanak.
- Olyan állandó helyet alakít ki, ahol a gyermekek zavartalanul, oldott légkörben, jó hangulatban tevékenykedhetnek.
- A sokféle alkotó technikákhoz a gyermekek számára elérhető helyen tárolt megfelelő méretű és számú eszközöket biztosítja.

- A szülőföld szépségének megábrázolása, a környezet alakítása, melyben a gyermekek közvetlenül részt vesznek, alakítja vizuális látásmódjukat. Ez az alap, melyre a gyerekek művészetre nevelése épít. Az ábrázoló tevékenységben a gyermekek élményeiket, tapasztalataikat dolgozzák fel.
- A mindennapi szabadjátékban biztosítja az alkotás lehetőségét és annyi időt, hogy a gyermekek lehetőleg addig alkossanak, ameddig kedvük tartja.
- Megismerteti a gyermekeket az anyagok és eszközök tulajdonságaival, különböző technikai eljárásokkal. Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termékek felhasználását, feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra nevelés.
- A plasztikai munkák során alkalmazza a következő eljárásokat: gyurmázás, gipszöntés, sodrás, fonás, hímzés, termésből játékeszközök készítése, sütés, papírhajtogatás.
- Elősegíti a gyermekek képalakító készségének megindulását, a szórt elrendezésétől a képelemek, részformák egymáshoz rendelésével.
- A csoport fejlettségi szintjének megfelelően alkalmazza a változatos technikákat, mellyel csiszolja a fantáziájukat, értelmi képességeiket.
- A gyermekek élményein alapuló cselekményes esemény ábrázolására és a sablonmentes munkák megjelenítésére törekszik.
- A tevékenységekben a folyamatra, az ötletességre, az önállóságra helyezi a hangsúlyt és nem az eredményt minősíti. A gyermek személyiségének fejlődését tükrözi tevékenységének alkotómunkája.
- Alkalomszerűen biztosítja a lehetőséget, hogy átéljék az ajándékozás örömét, a környezet alakító-díszítő munkájának részeseivé váljanak.
- Lehetőséget biztosítunk képzőművészeti alkotások megtekintésére és a vélemény kinyilvánítására. Miközben szabadjára engedi érzelmeit, utat enged vágyainak, kommunikál környezetével, szocializálódik.
- Barkácsolás segítségével néhány kézműves tevékenységgel, kézi munkával ismerteti meg a gyermekeket, mely a sikeres alkotás, a munka hasznának megélésére is lehetőséget biztosít.
- A nemzetiségi gyermekek kultúrájához tartozó szín, forma világával, valamint kismesterségekkel való megismerkedést biztosítja.

Dajka feladata:

- A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka tevékenységének tárgyi feltételeit biztosítja (hely, eszköz), a tevékenység végeztével gondoskodik a terem és eszközök visszarendezéséről.
- A használat során történő igénybevételt követően gondoskodik az eszközök tisztításáról, válogatásáról, ceruzák faragásáról.
- Az óvodapedagógus tevékenység irányítását segíti a gondozási feladatok irányításával, támogatásával, a játszó gyermekek felügyeletével.
- Tiszteletben tartja a gyermekek alkotásait, annak megóvásán fáradozik, annak részleges tárolásáról gondoskodik.

Fejlődés várható eredménye:

- Örülnek alkotásaiknak és a közösen elkészített munkáiknak.
- Élményeiket, elképzeléseiket egyéni módon tudják megjeleníteni.
- Alkotásaikra jellemző a formagazdagság, a színek egyéni alkalmazása.
- Rácsodálkoznak a szépre, tudnak gyönyörködni benne.
- Képesek megfogalmazni értékítéleteiket, beszélgetni tudnak alkotásaikról.
-

7.5. Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához.

A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

- a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- b) irányított mindennapos mozgásfejlesztés,
- c) szervezett mozgásos tevékenység.

Az óvodai élet mindennapján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgás tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

Cél:

- A gyermekek szabad mozgáskedvét megtartva, a természetes és harmonikus mozgásuknak, testi képességeiknek fejlesztése.
- A téri tájékozódás megalapozása, helyzetfelismerés, a döntés és alkalmazkodóképesség, kondicionális képességek fejlesztése, mint állóképesség, erő, gyorsaság, ügyesség fejlesztése, valamint a személyiség tényezőinek alakítása, szervezett formában.
- Rendszeres mozgáshoz szoktatás. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének elősegítése.
- Edzett, a környezeti változásokhoz alkalmazkodni tudó, szabadon, szívesen mozgó, megfelelő teherbíró képességgel rendelkező, egészségesen fejlődő gyermekek nevelése.
- A szabad és irányított mozgások során a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakítása, felerősítése, mely kiegészíti a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

Óvodapedagógus feladata:

- A komplex testmozgásokat beépíti az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, hogy együtt hassanak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelmszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás, tanulási képesség – fejlődésére.
- Az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget biztosít.
- Törekszik a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

- A testi képességek fejlesztésével és az edzéssel erősíti a gyermekek szervezetét.
- Segíti a testséma és a helyes testtartás kialakulását.
- Fejleszti az egyensúlyérzéklet, az állóképességet, a ritmusérzéklet, a motorikus képességeket, differenciált terheléssel.
- Fejleszti a térbeli és időbeli tájékozódást.
- Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni.
- Rendszeres és aktív mozgáshoz szoktatja a gyermekeket.
- Biztosítja a megfelelő számú, méretű eszközt, mely a kis- és nagymozgások fejlesztését szolgálják.
- Biztosítja a napi tevékenység során a szabad mozgás lehetőségét, és naponta kétszer illetve hetente legalább egyszer szervezett formában is megszervezi a tevékenységet.
- Naponta legalább egy órát - időjárási viszonyoktól függően - tartózkodik gyermekeivel a szabad levegőn, és a gyermekek gyakorolják azokat a mozgásformákat, melyeket az irányított mozgástevékenység alatt megismertek.
- A mozgásos játékok segítségével erősíti az egymásra figyelmet, az együttműködési készséget.
- A szabályok betartásával erősíti önuralmukat, ezzel is alakítja az egészséges versenyszellemet.
- Fejleszti a gyermekek koncentrációképességét, állóképességét, kitartását, ügyességét, gyorsaságát, erőnlétét.
- Harmonikus mozgásuk hat a gondolkodásfejlődésükre, találékonyságukra és kombinatív képességükre. Ezáltal fejleszti a gyermekek érzelmi, értelmi és szociális képességét.
- A gyermekek balesetvédelmi oktatását szükség esetén, az év folyamán többször megismétli. Teret ad az önpróbálkozásnak, balesetveszély esetén közbelép.
- Fejleszti a természetes emberi mozgásokat, mint a járás, futás, ugrás, dobás, mászás, kúszás, egyensúlyozás.
- A kötelező mozgásos tevékenység során a nagymozgások fejlesztésére helyezi a hangsúlyt. Megismerteti a gyermekeket futásgyakorlatokkal, labdagyakorlatokkal, támaszgyakorlatokkal, kézi szerekkel, a talajtorna elemeivel egyensúlyozó játékokkal.
- Az intézmény rendelkezésére álló sportszerek használatát megismerteti gyermekeivel, segítségével az irányított mozgástevékenység változatosságát, élményszerűségét biztosítja. Lehetőség szerint beépíti a szenzoros integráció fejlesztését elősegítő mozgáskotta programot a szervezett mozgás tevékenység tematikájába.
- Az irányított mozgás tevékenység anyagát, differenciáltan: életkor, egyéni fejlettség alapján állítja össze.
- A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését.

- A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

Dajka feladata:

- Elvégzi a mindennapos mozgáshoz szükséges terem átalakítási feladatokat, a szellőztetést, a szükséges eszközöket előkészíti.
- Az irányított mozgás közben ellátja a gyermekekkel kapcsolatos esetleges gondozási feladatokat.
- Az óvodapedagógus iránymutatása szerint előkészíti a szervezett mozgáshoz a termet, a szükséges eszközöket, aktívan részt vesz és segítséget nyújt a szervezett mozgásfoglalkozásokon, biztosítva a balesetmentes eszközhasználatot, ellátja a gyermekek gondozását, aktívan közreműködik a le és felöltöztetésben.
- A foglalkozás végén gondoskodik a terem rendjének visszaállításáról az eszközök visszahelyezéséről.

Fejlődés várható eredménye:

- A gyermekek szeressenek mozogni, legyenek kitartóak a mozgásos játékokban.
- Tudjanak utasításra gyakorlatot végezni.
- Legyen a mozgásuk összerendezett, alakuljon ki nagy- és az életkornak megfelelő finommozgásuk, egyensúlyérzékelésük.
- Tudjanak ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni.
- Szeressenek futni, tudjanak labdát vezetni.
- Tartsák be a szabályokat különböző verseny és ügyességi játékok során.

7.6. A külső világ tevékeny megismerése

Cél:

- Legfontosabb célunk, hogy megismertessük a gyerekekkel a maguk valóságában, működésében, szűkebb és tágabb környezetünket.
- A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükséges. Ismerje meg a szülőföldünket, az ott élő embereket, a hazai tájakat, a helyi hagyományokat és néphagyományokat, szokásainkat, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit. Pozitív érzelmi viszony kialakításán fáradozunk, hogy ezek szeretete, védelme, mint helyes magatartás kialakuljon.
- Kialakítjuk a környezethez való pozitív érzelmi viszonyulást. Eközben alakulnak a matematikai tartalmú tapasztalatai és ismeretei - mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér és síkbeli szemlélete - és azokat tevékenységeiben alkalmazza.
- Olyan gyermekeket neveljünk, akik számára természetes a környezet szeretete és védelme.

Óvodapedagógus feladata:

- A környezet jellegzetes tartalmát közvetlen tapasztalatszerzés útján ismerteti meg. Ezen keresztül törekszik /tervszerűen és tudatosan/ a matematikai viszonyok megértésére.
- Arra neveli gyermekeit, hogy a közvetlen környezetükben érzékeljék a környezet esztétikumát és tegyenek is érte.
- Elősegíti a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében nagy hangsúlyt helyezünk a fenntarthatósági szemléletformálásra, a környezettudatos magatartás alakítására.
- Törekszik a környezeti szókincs kialakítására, környezeti gondolkodásuk visszatükröződésére beszédükben.
- Elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket biztosít a spontán szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, ismeretek rendszerezésére, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására, hogy közvetlenül találkozhasanak a természettel.
- A csoportszobában kialakítja a gyermekkel közösen a helyet az összegyűjtött természeti kincseknek.
- Érdeklődésükhöz igazodva, kíváncsiságukat felkeltve lehetőséget biztosít az alkalmi és folyamatos megfigyelésre, a közös felfedezésekre. Lehetővé teszi a kisebb-nagyobb társulások, életközösségek megfigyelését, megismerését.
- Irányításával ismerjék fel az élő és élettelen természeti értékeket, az azok közötti különbséget, a változásokat, a kölcsönhatásokat is.
- Az évszakok váltakozásán keresztül ismerteti meg a gyermekekkel a növény- és állatvilágot, a társadalmi környezetre gyakorolt hatását és jellemzőit.
- A természetes környezetben szervezett foglalkozásokat tervez és irányít: látogatás múzeumba, kiállításokra, könyvtárba, orvosi rendelőbe, postára, piacra, üzletekbe, utazás autóbuszon, vonaton, stb.
- A tevékenységeket komplex, egy-egy témakör köré csoportosítva tartja.
- Személyes attitűdjével teszi hitelessé a nevelést.
- Minél több érzékszervi tapasztalatra támaszkodik.
- Pozitív érzelmeket kelt minden létezővel kapcsolatban. Fokozatosan adja meg az alapot a környezet iránti fogékonyságra, alkalmassá teszi őket a befogadásra.
- Megismerteti őket a tárgyak, személyek, halmazok sorba rendezésével, mennyiségi tulajdonságaik szerint. Lehetőséget biztosít halmazok összehasonlítására többféle szempont alapján, halmazok becslése, párosítása, megszámlálása és leszámmlálása.
- Lehetőséget biztosít a tő és sorszámlálás gyakorlására, megalapozza mennyiség észlelésüket.
- Gyakoroltatja a relációs fogalmak felismertetését és megnevezését.
- Biztosítja a tér- és síkmértani formákkal való ismerkedést.
- Irányításával megismerkednek a névutók helyes használatával, és a jobbra, balra irányokkal segíti azok automatizálását.

Dajka feladata:

- Munkájával a környezettudatos magatartás és fenntarthatósági szemlélet kialakítását segíti.
- Közreműködik a gyermeki tapasztalatszerzés irányításában, séták során a gyermek kísérete mellett ügyel a viselkedési szabályok betartására, betartatja azokat.
- Korrekt, hiteles információkkal segíti a tapasztalat és ismeretszerzést.
- Figyelemmel kíséri a gyűjtött kincsek állagát, az óvodapedagógus iránymutatása alapján, frissíti, válogatja az élősarok tárgyait.

A fejlődés várható eredménye:

- Rendelkezzenek elemi ismeretekkel önmagukról és környezetükről.
- Ismerjék a napszakokat, évszakokat; ismerjék fel az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
- Tudják és alkalmazzák a gyalogos közlekedés alapvető szabályait.
- Ismerjék szűkebb lakóhelyüket, háziállatokat, néhány vadállatot, madarat, bogarat, környezetük növényeit és azok gondozását, védelmét.
- Alakuljanak ki azok a magatartási formák, normák, melyek a természeti és társadalmi környezet megóvásához, megbecsüléséhez, a fenntarthatósági szemléletmódhoz szükségesek.
- Tudják megszámlálni a tárgyakat, legalább 10-ig, tudják összehasonlítani, mennyiség, magasság, forma, szín szerint.
- Képesek legyenek megkülönböztetni a jobbra és balra irányokat és értsék a helyeket kifejező névutókat.
- Beszédhelyzeteknek megfelelően, az anyanyelvi szabályok betartásával jól érthetően beszéljenek.

7.7. Munka jellegű tevékenységek

Cél:

- A gyermek munkajellegű tevékenysége legyen játékos, önként, örömmel, aktívan és szívesen végzett.
- A munka lehetőséget ad a környezet megismeréséhez, a munkavégzéshez szükséges attitűdök, képességek, készségek, tulajdonságok - mint a kitartás, az önállóság, a felelősség és a céltudatosság - kialakításához.
- Alakítja a közösségi kapcsolatokat, a kötelességteljesítésre és felelősségvállalásra, saját és mások elismerésére nevel.

Óvodapedagógus feladata:

- A munka szervesen összefonódik a játékkal, tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekekkel való együttműködést és folyamatos pozitívumból kiinduló értékelést igényel, mely legyen reális és a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő.
- A mindennapi tevékenység során biztosítja a lehetőséget a szabályosan és alkalomszerűen ismétlődő munkavégzésekre a csoportszobában és a szabadban. Ezeket a munkákat a gyermekek együtt végzik a felnőtt irányításával, közreműködésével. (dajka, óvodapedagógus)

- A gyermeki munkavégzéshez biztosítja a megfelelő számú és méretű eszközöket.
- Kezdetben a felnőttek segítségével és példájával, később teljesen önállóan, öntevékenyen dolgozzanak a gyermekek.
- Figyelembe veszi a gyermekek fejlettségi szintjét és teherbírását, hogy minél többször át tudják élni a munka örömét.
- Figyelmet fordít arra, hogy a nagyobb gyerek segítőkészsége ne nyomja el a kisebbek önállóságra törekvését.
- A munka jellegű tevékenységek felölelik a naposi munkát, az önkiszolgálást, testápolást, öltözködést, környezetgondozást, valamint az alkalmoszerű teremdiszítést, ajándékkészítést, sütés-főzést, növény és állatgondozást, megbízatások teljesítését.
- A munka jellegű feladatokat úgy irányítja, hogy a tevékenységek közben éljék át az egymásért végzett munka örömét, lássák és becsüljék meg a saját és mások által elvégzett munka eredményét. Eközben fejleszti önállóságukat, formálja ízlésüket, szépérzéküket.

Dajka feladata:

- Tevékenysége során segítse, támogassa a gyermekek munka jellegű tevékenységének sikerességét, a megfelelő eszközöket biztosítja.
- Alkalmoszerűen az óvodapedagógus útmutatása szerint irányítsa a feladatok végrehajtását, az egységes nevelési elveket, csoport szabályokat betartva.

Fejlődés várható eredménye:

- Érzik a közös munka örömét.
- A rájuk bízott munkát önállóan, igényesen végzik el.
- Egyéni megbízatások végzésére szívesen vállalkoznak, és segítséget nyújtanak társaiknak.
- Képesek átélni az ajándékozás örömét.
- Igényük van önmaguk és környezetük tisztaságára.
- Jártasak a növény- és állatgondozásban.

7.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Cél:

- Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, amely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.
- A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése, a teljes óvodai életet átfogó folyamatos és alapvető feladat.
- A gyermek adottságai a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját.

Óvodapedagógus feladata:

- Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.
- Alkalmazza a tanulás lehetséges formáit:
 - az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
 - a spontán játékos tapasztalatszerzés;
 - a játékos, cselekvéses tanulás;
 - a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
 - az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
 - a gyakorlati problémamegoldás.
- Az óvodában a tanulás az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben természetes és szimulált környezetben az óvodapedagógus által kezdeményezett párhuzamos tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretben valósul meg.
- A tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.
- A tanulási folyamat megszervezését projektmódszerrel végzi, a dolgok komplex módon történő megközelítésével, megismertetésével segíti a kulcskompetenciák életkornak megfelelő fejlesztését, fejlődésének nyomon követését.
- Tevékenység tervezése során a komplexitás szem előtt tartásával, minden lehetőséget biztosít a tapasztalatokon alapuló ismeretszerzésre, felfedezésre.
- Gyermekekben felkelti és fenntartja az önálló tapasztalatszerzést, megismerés igényét, a próbálkozás örömet. Ennek érdekében használja az IKT eszközöket is.
- Gyermekek aktuális fejlettségi állapotát az Ovikréta „Gyermek fejlődésének nyomon követése” felületen a nevelési év I.-II. szakaszában rögzíti. A fejlesztési tervet a mérési eredményekre alapozva készíti el.
- Folyamatosan elvégzi a szülők tájékoztatását a mérés és fejlődés eredményéről.

8. Az óvodába és az iskolába lépés feltételei

A gyermek óvodai felvételének gyakorlata:

- Az intézmény felvételi eljárásrend alapján

Az iskolába lépés feltételei

A beiratkozáshoz szükséges feltételek:

Városunkban a szabad iskolaválasztásnak megfelelően a kihirdetett napokon történik az iskolai beiratkozás.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

Célunk, hogy olyan gyermekek hagyják el az óvodát, akik kellően szocializálódtak az iskolai környezetre.

- A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.
- Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:
 - a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségleteit kielégítését szándékosan irányítani képes.
 - b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak
- Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet
- A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

9. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek óvodai nevelése

- Sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási rendellenességgel összefüggő pedagógiai tevékenységek
- Tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek gondozása
- Kiemelten tehetséges gyermek gondozása

9.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése:

A különleges gondozást igénylő gyermekek fejlesztése a számukra megfelelő nevelési program kialakításán túl más pedagógiai feltételek biztosítását is igénylik, ezért intézményünkben a B-A-Z Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Encsi Tagintézménye szakemberei bevonásával és a tárgyi feltételeket biztosítva igyekszünk megvalósítani kitűzött céljainkat.

A fenntartói döntés, és feladat-ellátási kötelezettség az alapító okiratban megfogalmazott feladat meghatározás alapján, óvodánkban a sajátos nevelési igényű gyermekek fogalomköréhez tartozó gyermekek ellátása kiterjed, az:

- Testi fogyatékos (mozgáskorlátozott)
- Érzékszervi (látássérült, hallássérült),
- Értelmi (enyhe és középsúlyos fokban sérült),
- Beszéd fogyatékos, akadályozott beszédfejlődésű,
- Pervazív zavarban szenvedő gyermek

Cél:

- A sérült gyermekek harmonikus személyiségfejlődését, eredményeit, erényeit, sikeres próbálkozásait értékelő, különbözőséget elfogadó környezet kialakítása.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek terhelhetőségét, biológiai állapota, esetleges társult sajátos nevelési igényűség befolyásolja, a sajátos nevelési igényű gyermek egyes területeken nyújtott kiemelkedő teljesítményét képesek legyünk felismerni, számára megfelelő gondozást biztosítani.
- A helyi nevelési programunk a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik.
- Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének sajátosságait a sérülés specifikus módszerek, terápiák, technikák megválasztása, és alkalmazása szükséges, indokolt lehet speciális segédeszközök használata.

Óvodapedagógus feladata:

- A különleges gondozási igényből adódó feladatok végrehajtásánál törekszik arra, hogy a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével bővüljenek a kompenzációs lehetőségek.

- A fejlesztés rövid távú céljait minden esetben a fejleszthetőséget tükröző gyógypedagógiai – orvosi - pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira építi; a multi-szenzorális fejlesztés magába foglalja a vizuális, akusztikus, taktilis mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességek, a beszéd – és nyelvi készségek fejlesztését; az egyes sajátos nevelési igényűség típusának megfelelően más-más terület kap nagyobb hangsúlyt.
- Kiemelkedő teljesítményre képes területek felismerése.

A testi sajátos nevelési igényű (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgás szervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe.

A testi sajátos nevelési igényű (mozgáskorlátozott és halmozottan sajátos nevelési igényű mozgáskorlátozott) gyermek óvodai nevelése során kiemelt feladat a speciális, egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása, megtanítása s ezek segítségével a tágabb és a szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése, és ily módon az életkornak megfelelő tapasztalatok megszerzése, a megtanult mozgás alkalmaztatása. Az óvodában biztosítani kell – a gyermek állapotának megfelelően – az akadálymentes közlekedést, a megfelelő mozgás- és étletteret (az ehhez szükséges eszközöket, például lejtő, kapaszkodó) mindig szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét.

A mozgásnevelést az óvodai foglalkozások körébe kell beépíteni. Az elsajátított mozgásminták rögzítése, a szükséges korrekciós helyzetek alkalmaztatása a napirend egészét átszövő feladat.

A látási sajátos nevelési igényű gyermek látásteljesítménye (visusa az ép látáshoz 100%) viszonyítva két szemmel és korrigáltan is 0-33% közötti. A látási sajátos nevelési igényű gyermekek a nevelés-oktatás szempontjából lehetnek: vakok, alig látók, gyengén látók. A speciális, gyermekekre szabott pedagógiai program meghatározója a látásélesség mellett a látási sajátos nevelési igényűség kóroki tényezője, a látássérülés bekövetkeztének időpontja, és a látássérüléshez esetleg csatlakozó egyéb sajátos nevelési igényűség, rendellenesség.

Minden látássérült gyermek esetében segíteni kell a közös játékban részvételt, a közösséghez való alkalmazkodást, a viselkedési formák megtanulását és gyakorlását, a közösség előtti bátor szereplést, mert e tevékenységeket a látási kontroll hiányosságai akadályozzák.

Kiemelt hangsúlyt kap az önkiszolgálás megtanítása, a tárgyak és helyük megismertetése, a rendszeret, a higiénié - különösen a szem-és a kéz tisztántartása.

Az óvodai nevelés során mindig figyelembe kell venni a látássérült gyermek fizikai terhelhetőségének korlátait, különös tekintettel a szembetegségekre.

Az óvodai nevelésben részesülő vak gyermekeknél kiemelt szerepet kap a játék, ami tág lehetőséget ad az ép érzékszervek gyakoroltatásával, a hallás, tapintás, szaglás, ízérzékelés, mozgás-ritmus, tájékozódási képesség fejlesztésére.

Az önkiszolgálás terén életkoruk és sérültségük mértéke szerinti önállóság kialakítása, környezetük valóságához megismertetése, a biztonságos téri tájékozódás támpontokhoz és széleskörű érzékelgetéshez kötötten valósítható meg.

Az iskolai tanulmányokra felkészítés, az ép gyermekek óvodai nevelésében jelöltekkel azonos követelményeket állít a vak gyermekek elé is, a nevelés-oktatás módszerei és eszközei azonban eltérőek, pl: a Braille írás-olvasásrendszer megtanulásának előkészítése: hatrekeszes dobozok, gombás, szöges tábla, alkalmazásával; a matematikai eszközöknél – színek helyett – a jól tapinthatóságot kell biztosítani.

Az alig látó gyermekek (visus: fényérzéstől 10%-ig) adottságaik szerint vagy a tapintó-halló, vagy a látó-halló (tapintó) életmódra alkalmasak.

A gyakorlatilag vaknak tekinthető alig látók (pl. fényérzékelő, színeket felismerők) nevelési programja a tapintó-halló életmódra felkészítést célozza, de nem hanyagolható el látásmaradványuk megőrzése, fejlesztése sem.

Az alig látó gyermekek közül a látásukat praktikusán használók számára olyan fejlesztő programokat kell biztosítani, mely a látó-halló (tapintó) életmódra felkészülést tűzi ki célul.

A fejlesztés fő területei ez esetben megegyeznek a gyengén látó gyermekek nevelésének elveivel.

A gyengén látó gyermekek főleg látásuk útján tájékozódnak a világban, de az ép látásúakhoz képest sokkal közelebből, kisebb térben tudják használni látásukat. Nevelésük speciális optikai eszközök segítségével a vizuális megismerés útján történik, de jelentős szerep jut a nevelésben a többi, elsősorban a hallási és tapintási analízátor kompenzatív működésének is.

A gyengén látó gyermek fejlesztésének kiemelt területei az óvodában:

- látásnevelés (a látásmaradvány használatának megtanítása, a távoli és közeli környezetben; a nagymozgás fejlesztése térbeli tájékozódás a látás felhasználásával, mozgáskoordináció, mozgásbiztonság)
- a finommozgás fejlesztése (a kézügyesség fejlesztése, az írás előkészítése)
- a látás-mozgáskoordináció fejlesztése

A gyengén látó gyermek gondoskodás és beszéd fejlődését a látásos élmények hiányossága jelentősen befolyásolja, ezért különösen fontos a környezet vizuális megismertetése.

A súlyosan hallássérült – siket – és enyhébben hallássérült – nagyothalló – gyermek hallásvesztése a főbb beszédfrekvenciákban olyan mértékű, hogy ennek következtében a beszédnek hallás útján történő megértésére képtelenek, vagy csak részben képesek. A halláskárosodás miatt a beszéd érthető ejtése teljesen elmarad, vagy meg sem közelíti a hallók teljesítményét. Fentiek miatt korlátozott a nyelvi alapokon történő fogalmi gondolkodás kialakulása, aminek következtében a gyermek egész személyisége megváltozhat. A súlyos következmények csökkenthetők a legkorábbi életkortól alkalmazott orvosi-egészségügyi és speciális pedagógiai ellátás együttes alkalmazásával, a szülők aktív közreműködésével.

Az enyhe értelmi fogyatékos kisgyermek esetében előtérbe helyezzük a spontán tanulást, a társukkal történő együttműködést, élményeket, mintákat, a kortárs csoport segítségével biztosítjuk. Fejlesztésüket gyógypedagógus bevonásával erősítjük.

Középsúlyos értelmi fogyatékos gyermekek korai fejlesztését segíti óvodai nevelésük. Fejlesztésük során a kis lépések elvét alkalmazva, a cselekvésbe ágyazott gondolkodást figyelembe véve végezzük képességfejlesztésüket, kellő időt, alkalmat biztosítva az alapmozgások kialakulásának, fejlesztésének a minimális kontaktus, a kooperációs készség, a non-verbális és verbális kommunikáció fejlesztésére, a beszédindításra, a beszédmegértés fejlesztésére, az aktív szókincs bővítésére, a grammatikai rendszer kiépítésére, az alapvető önkiszolgálási szokások kialakítására, az adekvát játékhasználat elsajátítására, a kognitív funkciók fejlesztésére.

A rendszerességre nevelésnek, az utánzásnak, a gesztussal kísért egyszerűbb verbális utasításnak, a zenének, a ritmusnak, sok ismétlésnek kiemelt szerepe van a fejlesztés során. A szociabilitás fejlesztését a csoportos foglalkozások keretein belül végezzük.

A beszéd fogyatékos, súlyosan akadályozott beszédfejlődésű gyermek szenzoros, motoros, vagy szenzomotoros problémája, a beszédhibához csatlakozó tanulási és/vagy magatartás zavara miatt eltérően fejlődik. Fejlesztésük során az anyanyelvi nevelést központba állítjuk, melyeket speciális terápiák alkalmazásával, intenzív, komplex nevelési környezetben valósítjuk meg. Az anyanyelvi nevelés során a mozgás, a kommunikáció, és a vizumotoros koordinációs készségüket fejlesztjük, a tanulási zavarok megelőzésében ad segítséget. Speciális terápiák alkalmazásával végezzük a preventív fejlesztést logopédus bevonásával, iránymutatásával.

A pervazív zavarban szenvedő, autisztikus kisgyermek minél korábbi diagnózist követő habilitációs terápiája megelőzheti a kóros viselkedés kialakulását, enyhítheti a fejlődés devianciáját. Fejlesztésünk fő céljait meghatározza a viselkedésproblémák, viselkedés- és kognitív terápia, szükség esetén a korai elemi készségek (szobatisztaság, rágás, evés, önkiszolgálás) és a korai kognitív fejlesztés elemeivel egészítjük ki.

A jó értelmi képességekkel rendelkező, jól beszélő autisztikus gyermek számára is a kommunikációs, szociális és kognitív habilitációs terápia a nevelésünk elsődleges feladata. Fejlesztésük során az intenzív, jól strukturált és meglévő töredékességek használatát is elváró, egyénileg motiváló, speciálisan a gyermek szükségleteihez alkalmazkodó módon a természetes élethelyzeteket használjuk ki.

Az autisztikus tüneteket mutató gyermek fejlesztésébe a pszichológus, gyógypedagógus és speciálisan képzett szakember segítségét is igénybe vesszük, hogy egyéni fejlesztésüket segíthessük.

Tervezési feladatok:

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésének és fejlesztésének regisztrációja az „Egyéni fejlődési lapok” vezetésével történik, melybe a segítő szakember bejegyzéseket tesz, mely csoportban történő fejlesztésüknek irányt mutat.

A speciális szakemberrel, valamint a szülőkkel a fejlesztés során szoros partneri kapcsolat kialakítása a cél, a környezet minden területén és minden alkalmat kihasználva csak közösen lehetünk sikeresek a gyermek fejlődése érdekében.

9.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek (BTMN): az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Cél:

- A szakértői bizottság szakvéleménye alapján a differenciáló pedagógia és szakszolgálat bevonásával a fejlődés megindítása, elősegítése, felzárkóztatás. A BTMN-es gyermek fejlesztéséhez szakértői bizottság szakemberei (pszichológus, logopédus, fejlesztő pedagógus) megfelelő terápiát, fejlesztést javasolnak, melyek lehetnek logopédiai-, mozgás-, grafomotoros fejlesztés, diszlexia prevenció, pszichoterápia. Általában a gyermekek óvodapedagógusi kezdeményezésre kerülnek kivizsgálásra.

Az óvodapedagógusok hamar felfigyelnek az eltérő magatartási, érzelmi jellemzőkre.

A magatartászavarok megjelenési formái és okai:

- az idegrendszer súlyos éretlensége,
- a családi szocializáció problémája,
- fimota (figyelemzavar - mozgászavar –tanulás zavar)

Tanulási zavarok: érzékelés, észlelés, a mozgás, a beszéd, az emlékezet, figyelem, a gondolkodás eltérő működése.

Az óvodapedagógus feladata:

- Személyes példamutatás az elfogadásban, a beilleszkedés segítése.
- Tünetek észlelésekor a család bevonása, szakértői bizottság vizsgálatának kezdeményezése.
- Együttműködés a szakemberekkel.
- Szakértői bizottság szakvéleményében javasoltak figyelembevételével a fejlesztés megkezdése.
- Gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét.
- Egyéni, kiscsoportos foglalkozás biztosítása, változatos módszerek és munkaformák alkalmazása.
- Az ismeretnyújtás fokozatainak kis lépésekben való lebontása, tervezése és végrehajtása.
- Egyéni adottságokhoz alkalmazkodó bánásmód, differenciált fejlesztés, az eltérő terhelhetőség figyelembevétele.
- A családdal szoros kapcsolattartás, segítő tanácsadás.
- A gyermekközösség pozitív hozzáállásának alakítása, az elfogadás motiválása.
- A részképességek fejlesztése, felzárkóztatás, iskolára való felkészítés.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- A nehézség specifikumától, ennek mértékétől, a terápiás idő tartamától, a gyermek terhelhetőségétől függően változik a fejlődés üteme, valamint az eredményesség.
- A gyermek képességeinek megfelelő iskolában megkezdheti az iskolás életét.

9.3. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek ellátása***Az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek ellátása***

Az inzulinfüggő cukorbetegségben szenvedő, óvodai nevelésben részt vevő gyermekek indokolt esetben történő, intézményben megvalósuló speciális ellátása. Az óvoda főigazgatója az 1-es típusú diabéteszsel élő, az óvodával jogviszonyban álló gyermek részére a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján a jogszabályban foglalt speciális ellátást biztosítja.

Az óvoda főigazgatója – a speciális ellátás megszervezésével összefüggésben – a pedagógus vagy érettségi végzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben (munkaköri és végzettségi minimum feltétel, szakmai továbbképzés sikeres elvégzése és munkavállaló nyilatkozata a feladat elvállalásáról) foglalkoztatott beosztottja számára előírhatja:

- a) a vércukorszint szükség szerinti mérését,
- b) szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását (Nkt. 62. § (1b) bek.)

9.4. Kiemelten tehetséges gyermekek gondozása

Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni. /Harsányi István/ Óvodában még csak tehetségígéretek, tehetségcsírákról beszélhetünk.

Alapelveink:

- Számunkra a tehetségígéretes gyermek elsősorban óvodás gyermek, és csak másodsorban tehetségígéret.
- Az óvodáskor alapozó szakasz, szenzitív volta miatt jelentős időszak a tehetségsegítésben.
- Az életkori sajátosságok figyelembevételének elsődlegessége: játékoság, élmény- és tapasztalatszerzés, érzelmi biztonság megteremtése, változatos lehetőségek kínálása.
- A tehetségígéretes gyermek fejlesztése ott kezdődik, ahol ő van, ugyanakkor olyan messzire menjen el a dolgok megismerésében, amennyire csak lehetséges.
- A program teljes személyiségre irányul, a gyermeket maga egyéni mivoltában fejleszti egész napja során a vele foglalkozó valamennyi felnőtt együttműködésén keresztül.
- Legyen a gyermek kihívás elé állítva, de úgy, hogy örömet lelje a teljesítésében, ne pedig kudarcként élje meg a tevékenykedést.
- Nem a produktumon, hanem a hozzá vezető élvezetes úton legyen a hangsúly.

A tehetséggondozásunk célja:

A tehetség megnyilvánulásának korai felismerése, fejlesztése, gondozása, komplex személyiség fejlesztés a művészetek, a felfedezések, cselekvéses tanulás és mozgás segítségével. Nem a teljesítmény, hanem a tevékenység a fontos, a tapasztalat, az öröm, a motiváció fenntartása.

A tehetséggondozás feladatai:

- A tehetségcsírák felfedezése
- Elfogadó, személyiségfejlesztő légkör kialakítása
- A tehetségcsírák fejlesztése, gyenge oldal megtámogatása
- A műhelyek éves munkatervének elkészítése, folyamatos dokumentálása
- A megvalósításhoz szükséges feltételek biztosítása
- Komplex tehetséggondozó programunk megvalósítása
(Encsi Csoda -Vár Óvoda és Bölcsőde tehetséggondozó programja)

10. Gyermekvédelem az óvodában:

A gyermekvédelmi felelősök feladatait tagóvodákban a tagintézmény-igazgatók, a székhelyintézményben az óvodatitkár látja el.

Cél:

- A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek érdekében tett intézkedésekkel, gyermekközpontúsággal, családorientált szemlélettel, az együttműködések elősegítésével az esélyteremtés növelése, valamint a gyermekek komplex személyiségfejlődésében bekövetkezett pozitív változások elősegítése.

A gyermekvédelmi tevékenység:

Az óvoda közreműködik a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében. Együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Ha az óvoda a gyermekeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól.

Az óvoda főigazgatója gondoskodik a gyermekvédelmi felelős munkájához szükséges feltételekről.

A szülőket a nevelési év kezdetekor írásban tájékoztatni kell, a gyermekvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel.

A gyermekvédelmi felelős segíti az óvoda pedagógusainak gyermekvédelmi munkáját.

A gyermekvédelmi felelős feladata:

- Rendszeresen tájékozódik a gyermekek fejlődéséről, törekszik a folyamatos együttműködés kialakítására a csoportos óvodapedagógusokkal.
- Gyermekbántalmazás vélelme, vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető, veszélyeztető tényező megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot.
- A gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken.
- Az óvodában a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét, illetve telefonszámát.
- Együttműködik a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival (Védőnői Szolgálat, gyermekorvos, Pedagógiai Szakszolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat),
- Nyilvántartást vezet az óvodai gyermekekről (3 vagy több gyermekes család, gyermekvédelmi támogatásban részesülő, térítésmentes étkezésben részesülő, alapellátásban és veszélyeztetett helyzetű gyermekek).

11. A pedagógiai program bevalás vizsgálatának mérése, értékelése:

Célunk:

Mindig aktuális a törvényeknek megfelelő, korszerű pedagógiai eljárásokat követő, jól használható Pedagógiai Program álljon rendelkezésünkre.

Feladataink:

- A gyermekek fejlődési szintjének mérése az Ovikréta „A gyermek fejlődésének nyomon követése” felületén.
- Intézményi ellenőrzés: A főigazgató és a helyettesek, munkaközösség vezetők ellenőrzései.
Szempontjai: Intézmény Önértékelési Program tartalmazza
Személyi, tárgyi feltételek megfelelnek-e a program által megkívánt feltétel rendszernek, ill. milyen módosítást kíván.
Bevizsgálás – az ellenőrzések eredményeinek elemzése, következtetések levonása, fejlesztendő területek megjelölése. Kontroll szintek vizsgálata menetközben, folyamatosan történik.
Tárgyi, személyi feltételek megfelelnek-e a program célkitűzéseinek.
Módszerek megválasztása eredményes, hatékony-e, vagy változtatást igényel.
A szülők, valamint az iskolák visszajelzései alapján milyen a program fogadtatása, referenciája, érzékelik-e változást a gyermekek fejlődésében, képességeik alakulásában, pozitív irányban.
- A hatékony megvalósítás érdekében munkaközösségeket hozunk létre, melyek az éves tervükben meghatározzák az adott tanévre vonatkozó kiemelt feladataikat.
- A vezetők a nevelési év kezdetére felkészültek a pedagógiai munka irányításának, ellenőrzésének feladataira, ennek feladatmegosztását az éves munkaterv tartalmazza.

Mindezek segítségével a programban kialakított, célul kitűzött óvodakép és gyermekkép, valamint jövőkép megvalósulása kontrollálódik.

12. Legitimációs záradék

Az Intézmény OM azonosítója:202422	Készítette a nevelőtestület Főigazgató P.H.
Legitimációs eljárás -Az érvényességet igazoló aláírások	
2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 70. § (2a) bekezdése szerint a nevelőtestület nevében véleményt nyilvánított. Főigazgató helyettes	
A pedagógiai program módosításának tartalmáról az alkalmazotti közösség tájékoztatást kapott. az alkalmazotti közösség nevében	A pedagógiai program módosításának tartalmáról a szülők tájékoztatást kaptak. a szülői közösség képviselőjében
A Púévtv. 171.§ (18), (43) bekezdése alapján a pedagógiai programot a fenntartó a határozatszámom jóváhagyta a fenntartó képviselőjében	
A dokumentum jellege: nyilvános Megtalálható az óvoda honlapján http://www.encsi-csodaovi.hu és a főigazgató irodájában	Érvényes: A kihirdetés napjától 2025. szeptember. 01. – visszavonásig. A hatálybalépéssel egyidejűleg érvényét veszti az intézmény 2019. szeptember 01. napjától érvényben lévő Pedagógiai Program.

Encs, ...év.....hó.....nap.

Újfalusi Tamás Imréné
Főigazgató

13. Mellékletek jegyzéke

1. sz. melléklet	Alapító okirat
2. sz. melléklet	Érvényességi rendelkezés
3. sz. melléklet	Nevelőtestületi jegyzőkönyv
4. sz. melléklet	Szülői munkaközösségi értekezleti jegyzőkönyv
5. sz. melléklet	A programhoz ajánlott ünnepek, világnapok
6. sz. melléklet	Egészséges életmódra nevelés (tematikusterv ajánlás)
7. sz. melléklet	Környezetvédők (tematikusterv ajánlás)
8. sz. melléklet	Néphagyományőrzők (tematikusterv ajánlás)

2.számú melléklet

Érvényességi rendelkezés

Az óvodai nevelési program érvényességi ideje:

2025. szeptember 1-től 2030. augusztus 31-ig

Az óvodai nevelési program módosításának lehetséges indokai:

- Központi szabályozók változása, mint a Köznevelési törvény módosítása
- Fenntartó, intézményt érintő intézkedései
- Vezető váltás
- A program végrehajtását akadályozó személyi és tárgyi feltételek romlása

Döntés-előkészítő - érdekegyeztető fórumok közül melyik javaslatára kell összehívni a módosítással foglalkozó nevelőtestületet?

- Szakmai Munkaközösségek
- Vezetői közösség
- Szülői Munkaközösség

Milyen előírásokat szabunk a programmódosítás előterjesztésére?

- Írásbeli előterjesztés az óvoda vezetőségének
- Írásbeli előterjesztés a nevelőtestületnek
- A nevelőtestület elé terjesztése szóban véleménykérés, döntés a módosítás elfogadásáról
- Nevelőtestület évenkénti felülvizsgálata, szükséges módosítások átvezetése, végrehajtása

5. számú melléklet

A programhoz ajánlott ünnepek, világnapok

Szeptember 20.: Takarítási Világnap
 Szeptember 29.: Mihály nap
 Szeptember 30.: Népmese napja
 Október 1.: Idősek Világnapja
 Október 4.: Állatok Világnapja
 Október 15.: Szüret (Teréz nap)
 Október 26.: Dömötör nap
 November 11.: Márton nap
 November 30.: András nap
 November 30.: Advent
 December 6.: Mikulás
 December 13.: Luca nap
 December: Karácsony
 Január 6.: Vízkereszt/Három király járás
 Február 2.: Gyertyaszentelő
 Február 3.: Balázs járás
 Február: Farsang
 Február vége - március eleje: Téltemetés, kiszézés
 Március 8.: Nőnap
 Március 12.: Gergely nap
 Március 22.: Víz napja
 Március vége - április eleje: Húsvét
 Március-április: Kertépítő pályázat
 Április: Egészség nap
 Április 22.: Föld napja
 Április 24.: Szent György nap
 Május 1.: Majális
 Május eleje: Anyák napja
 Május 10.: Madarak és Fák napja
 Május vége - június eleje: Pütkösd
 Május vége: Gyermeknap
 Május - Június: Évzáró, búcsúzás

Felhasznált irodalom

1. Allport: Személyiségfejlődése
Gondolat Kiadó, Budapest, 1980.
2. Bábosik István (szerk.): A modern nevelés elmélete
Telosz Kiadó, Budapest, 1997.
3. Bábosik István: Személyiségformálás közvetett hatásokkal
4. Báthory Zoltán: Tanulók, Iskolák, Különbségek
OKKER Kiadó, Budapest, 1997.
5. Bernáth László-Révész György (szerk.): A pszichológia alapjai
Tertia Kiadó, Budapest, 1997.
6. dr. Buda Béla: A személyiségfejlődés és nevelés szociálpszichológiája
Tankönyvkiadó, Budapest, 1980.
7. Dr. Deliné Dr. Fráter Katalin: "Lépésről, lépésre..." óvodai fejlesztőprogram
Hajdúböszörmény, 1997.
8. Dömötör Tekla: Magyar népszokások
Budapest, 1995.
9. Egyezmény a gyermekek jogairól Egyesült Nemzetek-UNICEF
Budapest, 1992.
10. Faust Dezsőné: Néphagyományörző óvodai program
Országos Köznevelési Intézet, Gödöllő, 1997.
11. T.Gordon: P.E.T.
12. Gordosné dr. Szabó Anna: Bevezetés a gyógypedagógiába
Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1996.
13. Donáld O. Hebb: A pszichológia alapkérdései
Gondolat, Budapest, 1983.
14. Hoffman Rózsa: Az igazgató, DFC Kiadó, Budapest, 1994.
15. Dr. Hajdani Ilona: A személyiségfilozófia néhány kérdése Budapest, 1994.
16. Kéményné Dr. Pálffy Katalin: Bevezetés a pszichológiába
Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1989.
17. Kovács György-Bakosi Éva: Játék az óvodában
Debrecen, 1998.
18. Ludánszkiné Szabó Éva: Óvodai zenei hagyományápolás-népszokások
Hajdúböszörmény, 1995.
19. Mérei Ferenc-V.Binét Ágnes: Gyermeklélektan
Gondolat, Budapest, 1981.
20. Nagy Jenőné: Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Intézet, 1997.
21. Nagy Jenőné: Óvodai programkészítés, de hogyan?
Országos Köznevelési Intézet, Budapest
22. Nagy Sándor: Az oktatás folyamata és módszerei
Budapest, 1993.
23. Ötlettár a könyezeti neveléshez
Kazincbarcika, 1997.
24. Pedagógiai programkészítés az óvodában

(Egy óvoda a nevelési rendszerre válás útján)

Debrecen, 1996.

25. Dr. Szabó István: Bevezetés a szociálpszichológiába

Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1994.

26. Szemán Józsefné dr. Útmutató

A hátrányos helyzetű cigány gyermekek óvodai neveléséhez

Hajdúböszörmény, 1996.

27. Vargáné Szabó Györgyi: Epochális rendszerű tanulási folyamat az óvodában

Debrecen, 1994.

28. Villányi Györgyné: Tanulmányok a kisgyermeknevelésről

OKKER Oktatási Iroda, Budapest, 1996.

29. Waldorf-szellemű személyiségközpontú óvodai nevelés

Sárospatak, 1992.

30. Zilahi Józsefné-Stöckert Károlyné: Óvodai nevelés játékkal, mesével Sopron, 1994.

Encs Város Önkormányzatának
POLGÁRMESTERÉTŐL

3860 ENCS, Petőfi út 75.

Telefon:(46) 385-611,

Fax: (46) 385-943;

E-mail: onkormanyzat@encs.hu

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2025. augusztus 5-i rendkívüli ülésére

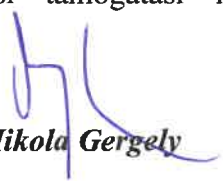
Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 6/2015.(II.25.) önkormányzati rendelet 16/C.§ szerinti beiskolázási támogatás igényvételi lehetőségének meghirdetésére teszek javaslatot. A kérelmek beadására a rendelet szerint szeptember 10-ig van lehetőség, de annak érdekében, hogy a tanévkezdéshez minél közelebbi időpontban kerülhessen sor a támogatás nyújtására, a felhívás a lakosság részére már most közzétételre kerülne.

A rendelet értelmében a határidő lejártát követően – a rendelkezésre álló keretösszeg és az igénylések számának ismeretében – dönt majd a képviselő-testület a támogatás összegéről.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testület döntését a beiskolázási támogatási lehetőség meghirdetése vonatkozásában!

Encs, 2025. augusztus 1.

Mikola Gergely

HATÁROZATI JAVASLAT

Encs Város Önkormányzata Képviselő-testületének

.../2025. (VIII.5.) határozata

a 2025. évi beiskolázási támogatási lehetőség meghirdetéséről

Encs Város Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 6/2015.(II.24.) önkormányzati rendelet 16/C.§ értelmében a 2025. évi iskolakezdési támogatás igénybevételi lehetőségének meghirdetését rendeli el azzal, hogy első körben 2025. augusztus 22. napjáig kéri az igénylések benyújtását.

Felelős: polgármester

Határidő: 2025. augusztus 22.

A határozati javaslat a jogszabályi követelményeknek megfelel.

Encs, 2025. augusztus 1.

dr. Szántó Marianna
jegyző

Encs Város Önkormányzata
POLGÁRMESTERÉTŐL

3860 ENCS, Petőfi út 75.

Telefon:(46) 385-611,

Fax: (46) 385-943;

E-mail: onkormanyzat@encs.hu

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2025. augusztus 5-i rendkívüli ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Encs Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata azzal a kéressel fordult Encs Város Önkormányzata felé, hogy a ROMA-NEMZ-TAB-25-0424 pályázat keretében augusztus 11-15 között megvalósuló, 21 roma gyermek táboroztatásához és számukra színes programok biztosításához 300 000 Ft, a ROMA-NEMZ- KUL-25-0622 pályázat keretében avatandó Roma Holokauszt Emlékmű megvalósításához és ünnepélyes átadásához, valamint a kísérő programok (hagyományos roma ételek főzőversenye, futball torna, roma népzene népszerűsítése) megvalósításához 700 000 Ft vissza nem térítendő támogatás nyújtson.

Kérem, hogy az előterjesztésben fentiek alapján döntést hozni szíveskedjenek!

Encs, 2025. augusztus 5.

Mikola Gergely

HATÁROZATI JAVASLAT

**Encs Város Önkormányzata Képviselő-testülete
.../2025.(VIII.5.) határozata**

Encs Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata 2025. évi programjainak támogatásáról

Encs Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta az előterjesztést és úgy határozott, hogy az Encs Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatot ROMA-NEMZ-TAB-25-0424, illetve ROMA-NEMZ- KUL-25-0622 pályázata, illetve azok kísérő programjai megvalósításához

a) Ft összegű vissza nem térítendő támogatást nyújt.

b) nem tud támogatást nyújtani.

Felelős: polgármester

Határidő: 2025. augusztus 11.

A határozati javaslat a jogszabályi előírásoknak megfelel.

dr. Szántó Marianna
jegyző